

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 434 Wydanie M P

Poznań, sobota dnia 19 września 1936

Rok 31

Poznań, 18 września.

Przedstawiciele sztuki polskiej

Wpadła mi w ręce książka niemiecka o sztuce polskiej, wydana w Berlinie w roku 1930. Nazwisko autora — Alfred Kuhn. Tytuł — „Die polnische Kunst von 1800 bis zur Gegenwart, mit 150 Abbildungen“. Zśród przytoczonych w książce artystów polskich wynotowałem nazwiska następujące:

Goryńska Wiktorja, Gottlieb Leopold, Huzarski Wacław, Kanelba Raymond, Kisling Moise, Konarska Janina, Kramsztyk Roman, Kuna Henryk, Marcoussis Louis, Muter Mela, Zak Eugenjusz.

Jedenastu Żydów pewnych, a prócz tego kilka nazwisk wątpliwych. Stanowią oni przedstawicielstwo współczesnej sztuki polskiej. Nazwisko autora książki — podejrzane. Może to krewny znanego bolszewika, krwawego oprawcy Węgier — Beli Kuhna?

Książkę tu wymienioną tylko przejrzałem, nie mogę zatem nic powiedzieć o jej treści. Ale wystarczy nam podany powyżej spis nazwisk. Książka ta nie jest zjawiskiem odosobnionym. W głównych ośrodkach sztuki europejskiej Żydzi mają monopol przedstawicielstwa sztuki polskiej.

Tu oto, na wystawie sztuki polskiej w Brukseli, na siedemnastu wystawców — trzynastu Żydów, tam oto w albumowym wydaniu paryskim współczesnej sztuki polskiej pół na pół Żydzi. I tak dalej. Nigdzie jednak nie występują jako Żydzi, a wszędzie — jako rdzenni Polacy.

Nic tedy dziwnego niema w tem, że zagranica lekceważy sztukę polską, jako sztukę tandetną, a jeśli czasem dopatruje się w niej jakich cech odrębności i oryginalności, to określa ją jako sztukę — orjentalną. Dzięki owemu przedstawicielstwu Polska umieszczona została pomiędzy Turcją, Syrią i Palestyną.

Trudno się dziwić cudzoziemcom, że nie mogą się połapać w mnóstwie pułapek żydowskiego oszustwa, ale, co gorsza, jeszcze ciekawsze osobliwości stale powtarzają się w samej Polsce, gdzie w tym zakresie o wiele łatwiejsze jest uniknięcie fałszerstw i podstępów ze strony osobliwej sztuki narodu osobliwego.

Oto naprzykład drogie sercom polskim postaci trzech największych Polaków — Kościuszki, Szopena, Mickiewicza — mają granitowo-marmurowe pomniki swoje w Łodzi, Warszawie i Wilnie, a wszystkie trzy — dłota rzeźbiarzy żydowskich. Widocznie biedna nieorjentalna Polska nie posiada swoich, godnych takiego zaszczytu artystów...

Albo naprzykład jako wybitny przedstawiciel malarstwa polskiego przedstawiany jest zagranicą nawet przez nasze czynniki „miarodajne“ Artur Szyk — malarz żydowski. Albo naprzykład Bolesław Lessmann, poeta żydowski, zasiada w Akademii Literatury Polskiej i odgrywa tam rolę poety polskiego

Wstrząsająca katastrofa u brzegów Islandji

Zatonął statek „Pourquoi pas“ w drodze na wyprawę polarną — Zginęło wielu wybitnych uczonych

W wydaniu porannem donosiliśmy już o strasznej tragedji, która dotknęła naukę francuską, pozbawiając ją znanego badacza podbiegunowego prof. Charcota i jego towarzyszy. Obecnie zamieszczamy dalsze wiadomości o zatonięciu statku „Pourquoi pas?“ na podstawie wywiadu, przeprowadzonego z jedynym uratowanym członkiem załogi, oraz życiorys dr. Charcota:

Wywiad z jedynym świadkiem katastrofy

Kopenhaga. (PAT). Katastrofa francuskiego statku badawczego „Pourquoi pas?“, na którego pokładzie znajdowała się polarna ekspedycja naukowa z dr. Charcot na czele, wydarzyła się podczas burzy.

Na pokładzie statku znajdowało się 28 marynarzy, 5 oficerów oraz 7 uczonych, w tej liczbie dr. Charcot i lekarz okrętowy. Z liczby 40 osób utnęło 39.

Uratował się tylko sternik Gonidec, który w chwili katastrofy znajdował się na służbie.

Opowiada on, iż około północy burza, która panowała już od dłuższego czasu stała się jeszcze groźniejszą. Fale olbrzymich rozmiarów rzucały statek. Zdaniem Gonideca, oficerowie pomylili się, biorąc latarnię morską w Akranes, położoną na północ od ujścia fjordu Borgar za latarnię morską w Beltjarnarnes, znajdującą się na zachód od Rejkjaviku.

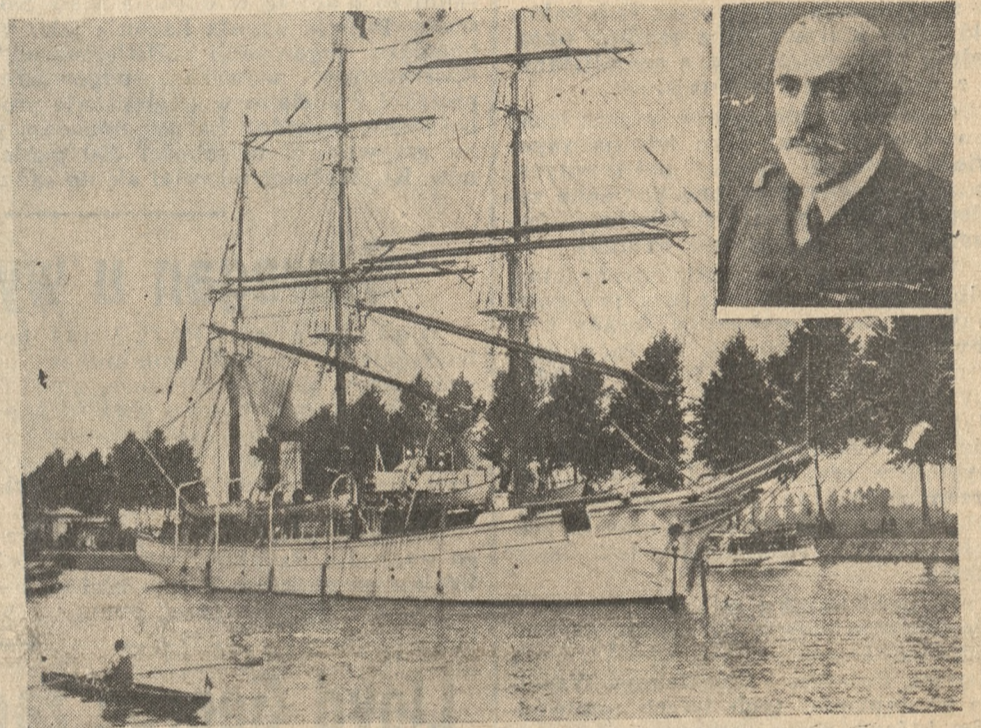
Fale rzuciły okręt na podwodne skały, woda przedostała się do silników. Załoga usiłowała napróżno rozpiąć żagle. Okazało się, że było już za późno. Statek rozbił się na skałach Knokki w odległości 4 km od wybrzeży. Dziób statku został całkowicie zniszczony. Kapitan statku rozkazał załozę załozę pasy ratunkowe i skakać do wody. Gonidec wraz z jednym

Wkrzyżkiem oznaczone miejsce katastrofy statku „Pourquoi pas?“ u zachodnich brzegów Islandji.

Od wielu już lat przeciąga się ta idylla przedstawicielstwa sztuki polskiej, w którym Żydzi tak usłużnie wyręczają Polaków i od czasu tych samych wielu lat systematycznie i rokrocznie obniża się powaga sztuki polskiej zagranicą, upada jej wziętość, rozluźnia się jej związek z wielkimi tradycjami sztuki zachodnio-europejskiej.

Jeśli dochodzą do Polski echa przeciwnego poglądu, echa jakoby powodzeń polskiej sztuki współczesnej, to są to wiadomości przez Żydów celowo

„Pourquoi Pas“ („Dlaczego nie“), statek ekspedycyjny uczonego badacza francuskiego dr. Jean Charcot (podobizna w narożniku).

z towarzyszy skoczył do wody, gdzie udało mu się przyczepić do pływającej belki. Towarzysz jego wyczerpał się wkrótce walką z falami i zatonął. Gonidec w 4 godziny po katastrofie został wyrzucony przez fale na wybrzeże.

Opowiada on, iż w chwili, gdy skoczył do morza widział, iż na pokładzie tonącego statku pozostali jeszcze kapitan okrętu i dr. Charcot.

Według wiadomości nadeszłych z Rejkjaviku dotychczas morze wyrzuciło na brzeg zwłoki 22 ofiar katastrofy „Pourquoi pas?“. Wśród nich znajdują się zwłoki dr. Charcota.

Wybrzeże jest zasypane szczątkami rozbitego okrętu.

Jutro zwłoki ofiar katastrofy będą przewiezione do Rejkjavik.

Ulica dr. Charcota w Paryżu

Paryż. (PAT). radny miejski Biscarre wystąpił z wnioskiem nazwania jednej z ulic Paryża imieniem dr. Charcota.

Przewodniczący rady miejskiej m. Paryża Raymond Laurent zwrócił się do ministra marynarki z prośbą przesłania rodzinie dr. Charcot wyrazów głębokiego żalu z powodu śmierci bohaterki uczonego.

*

Jan Babtysta Charcot urodził się dnia 15 lipca 1867 r. w Neuilly-sur-Seine jako syn sławnego lekarza i profesora anatomi

wyrabiane i szerzone. Żydzi paryskie w roli artystów i publicystów francuskich hucznie reklamują Żydów warszawskich jako artystów polskich, poczem echa tego huku przesyłają do Polski. I tak idzie komedia...

Mało jednak jest widzów tej pracowitej inscenizacji i pomysłowej reżyserji światowego oszustwa żydowskiego. Zaprawdę szczęśliwi, którzy wielu spraw tego świata poprostu — nie widzą!

STANISŁAW PIENKOWSKI

mji patologicznej. Po studjach medycznych Charcot zwrócił główną swą uwagę na naukę badań polarnych i oceanograficznych. Pierwszą swą wyprawę, którą sam przygotował i sam kierował, odbył w r. 1903-05 na okręcie „Le Français“ do Antarktydy, celem zbadania Ziemi Grahama. Drugą podróż na statku „Pourquoi pas?“ skierował również do Antarktydy dla zbadania Ziemi Grahama i Ziemi Aleksandra I w r. 1908-1910. Podczas tej ekspedycji odkrył nowy kraj, który nazwał ku czci swego ojca „Ziemią Charcota“. Poza tem w latach 1911-1915 i 1921-1927 urządził szereg wypraw oceanograficznych na Morze Śródziemne i na północny Atlantyk. Rezultatami tych podróży było geologiczne badanie skał Rockal na północny-wschód od Irlandji, głębin kanału La Manche i rozpoznanie niektórych części brzegów Grenlandji. — Rezultaty swoje opublikował w „Annales Hydrographiques“ i w licznych książkach. W r. 1928 ukazało się dzieło Charcota pt. „Krzysztof Kolumb, widziany przez marynarza“. Prof. Charcot był także kierownikiem „Laboratoire maritime des hautes etudes“.

Załoga „LOPP“ w Moskwie

Moskwa. (PAT). Kpt. Janusz i por. Brenk przybyli dziś o godz. 9 min. 10 według czasu lokalnego z Archangejska. Obaj są zdrowi i czują się dobrze.

Na dworcu spotkał ich oficer, przydzielony do attaché wojskowego kpt. Jan Szyncler, i korespondent P. A. T. Aeronauci pozostaną w Moskwie 2 do 3 dni, poczem wyjadą do Warszawy.

Choroba Titulescu

Paryż. (PAT). Ag. Havasa donosi z St. Moritz, że Titulescu cierpi na ostrą anemię.

Dokonana transfuzja krwi spowodowała pewne polepszenie stanu zdrowia po źle spędzonej nocy. Jeśli poprawa nie będzie trwała, lekarze zamierzają dokonać nowego zabiegu transfuzji krwi.

St. Moritz. (PAT). Lekarze, czuwający nad stanem zdrowia Titulescu, wczoraj wieczorem byli zmuszeni dokonać jeszcze jednej transfuzji krwi, która się udała.

Radykali wobec „frontu ludowego“

Kongres radykałów w dniu 22 października budzi powszechne zainteresowanie — Przemiany w szeregach tego stronnictwa — Wymowne ostrzeżenie pod adresem rządu Bluma

Paryż. (PAT). Ze względu na naprężone położenie wewnętrzne, spowodowane przedewszystkiem utrzymaniem groźnych zatargów społecznych, zainteresowanie kół politycznych skupia się ze zdwojoną uwagą na stanowisku partii radykalnej. Przesunięcie terminu kongresu z 8 na 22 października potraktowano w kółkach politycznych jako oznakę przygotowywania w łonie stronnictwa poważnych uchwał, wymagających dłuższego czasu.

Zgodnie z dotychczasową tradycją polityczną kongres partii radykalnej były zawsze zapowiedzią poważnych postanowień, a nawet daleko idących zmian w wewnętrznym życiu politycznym. Obecnie np. poczynają już krążyć pogłoski, iż kongres zajmie się przedewszystkiem ustaleniem dalszej taktyki, o ile chodzi o „front ludowy“. Niektóre wieści idą nawet tak daleko, że zapowiadają ujęcie przez radykałów głównego kierownictwa rządu, naturalnie w porozumieniu z socjalistami, a z wyłączeniem komunistów.

Choć trudno byłoby jeszcze traktować te pogłoski jako istotną zapowiedź dużych zmian politycznych, jednak potwierdzają one poważne zaniepokojenie partii radykalnej fermentem społecznym we Francji.

W tej chwili w łonie stronnictwa odbywa się poważna praca przygotowawcza, na co wskazują obrady i uchwały poszczególnych federacji prowincjonalnych. Poza tem w najbliższym czasie zapowiedziano szereg wystąpień czołowych przywódców stronnictwa. Prezes partii, min. Daladier, wygłosi w niedzielę w Dieppe wielkie przemówienie na temat ogólnej polityki. Zabierze również głos b. premier, a obecny minister bez teki Chauvemps.

W październiku odbędzie się wielkie zebranie partii radykalnej, na którym jednocześnie złożą oświadczenia Herriot, Daladier i Chauvemps. Wspólne wystąpienie tych trzech przywódców, którym przypisywano zawsze rozbieżne tendencje polityczne, ma być manifestacją jedności w łonie partii radykalnej, jaką istotnie zdolano w dużej mierze uzyskać od czasu ostatniego kongresu.

Charakterystyczny dla nastrojów jest artykuł redakcyjny „L'Oeuvre“, uchodzący za organ min. Daladiera. Czytamy tam m. in., iż za rzecz znamieną należy uważać fakt, że rządowi stwarzają trudności stronnictwa i koła, których jest on przedstawicielem. Jeszcze poważniejszym będzie objaw, że „front ludowy“ rozłamuje się. Wielu z tych, którzy w czerwcu byli jego zdecydowanymi zwolennikami, dziś

nie przestaje twierdzić, że o ile strajk sam w sobie jest środkiem legalnym, to jednak okupowanie fabryk jest bezprawiem. Poprawa losu robotników była głównym i słusznym punktem

programu. Jednak w programie tym nie było kolektywizacji, której objawy występują coraz częściej. Wreszcie dziennik zaznacza, że jest to już ostatni czas na ostrzeżenie.

Cenzura kazań w Gdańsku

Gdańsk. (Tel. wł.) Toczył się tu wysoce charakterystyczny proces dla obecnych stosunków w Wolnym Mieście, świadczący wymownie, że hitlerowcy z całą bezceremonjalnością stosują w Gdańsku metody Trzeciej Rzeszy.

Na ławie oskarżonych zasiadł ks. prob. Jan Wohlert z Pruszcza. Wygłosił on w marcu kazanie o życiu młodzieży gdańskiej, ujmując sprawę zasadniczo i stając w obronie praw Kościoła. Policja uznała kazanie jako uciążliwą organizację „Hitlerjugend“. Sporządzono wówczas odpowiedni protokół i posłano w następstwie proboszczowi mandat karny, opiewający na grzywnę w wysokości 300 guldenów. Ks. Wohlert odwołał się do sądu.

Trybunał po przeprowadzonej rozprawie wymierzył kaznodziei karę nawet wyższą od żądanej przez prokuratora, gdyż 500 guldenów z zamianą na 50 dni więzienia w wypadku nieściągłości. W uzasadnieniu sędzia powiedział dosłownie:

„Duchowny nie powinien wadzić narodowi, jak to robił oskarżony. Musi on sobie przeciw sam powiedzieć, że gdyby nie doszedł do władzy narodowy socjalizm, zwyciężyłby komunizm i niewątpliwie oskarżony wogóle nie mógłby więcej z ambony przemawiać“.

Z tych powodów sąd wymierzył karę ostrzejszą. To się nazywa wyrokiem ostrzejszym według „zdrowego wyczucia narodowego“...

Huragan u wybrzeży Ameryki

Waszyngton. (PAT). Urząd meteorologiczny wydał komunikat, ostrzegający okręty handlowe, znajdujące się w portach na wybrzeżach oceanu Atlantyckiego, iż zbliża się huragan o niesłychanej sile, który znajduje się u wybrzeży amerykańskich o godz. 5.

Huragan posuwa się z południowego wschodu. Szybkość wiatru wynosi 150 km na godzinę. Trzydzieści samolotów, uciekających przed burzą wylą-

downo na lotnisku w Popefield, w Karolinie północnej. Dwanaście opuściło się na lotnisku Bollingfield w pobliżu Nowego Jorku. Huragan osiągnie maksimum natężenia w Karolinie południowej w pobliżu przylądka Metterras. Miejsce to jest zwane grobem marynarzy.

Parowiec amerykański „El Amirante“, znajdujący się w odległości 100 km od przylądka Matteras rozesał sygnały S. O. S.

Lloyd George zachwycony Hitlerem

Londyn. (ATE). Powróciwszy z podróży po Niemczech, były premier Lloyd George ogłosił na łamach „Daily Express“ swe wrażenia. M. i. pisze on:

„Widziałem coś niecoś z przemian, dokonanych w Niemczech pod wodzą obecnego kanclerza. Słusznie Hitler mógł podkreślić w Norymberdze, że jego ruch stworzył w ciągu czterech lat nowe Niemcy. Dzisiejsza Rzesza jest w niczem niepodobna do Niemiec z okresu pierwszych 10 lat powojennych. Jest ona obecnie pełna nadziei i ufności, zdecydowana układać swe losy bez wpływu czynników postronnych.“

„Po raz pierwszy od czasu wojny Niemcy mają powszechne poczucie bezpieczeństwa i są pełne twórczego optymizmu oraz szczęśliwsze od po-

przednich. Sprawił to wszystko jeden człowiek, urodzony na wodza ludu, osobistość porwijąca, pełna dynamiki działacza społecznego i polityka.“

Dalszy ciąg artykułu zawiera utrzymana w superlatywach ocenę charakteru i działalności kanclerza Hitlera, który jest dziś najpopularniejszym człowiekiem w Niemczech, zwłaszcza wśród młodzieży. Lloyd George nazywa Hitlera niemieckim Jerzym Waszyngtonem. Zbrojenia Rzeszy polityk angielski uważa za zupełnie uzasadnione i podkreśla w związku z tem zdecydowaną wolę pokojową Niemiec, które nie pragną wojny, chcą jedynie być zabezpieczone na wypadek ataku. Zbrojenia te noszą wyraźnie charakter defensywny (szczyt naiwności! — red.).

ny przez władze prokuratorskie listami gończymi za liczne napady.

Ostatnio policja odnalazła kryjówkę Juma, który nie wiedząc, że jest osaczony, próbował ucieczki, gęsto ostrzeliwując się z rewolweru. Policja również odpowiedziała strzałami. Juma ugodzony dwiema kulami, poniósł śmierć na miejscu.

Rybacy utonęli?

Reykjavik. (PAT). Panuje zaniepokojenie co do losu 5 statków rybackich, które dotychczas nie powróciły do portu. Na pokładzie ich znajduje się 50 rybaków islandzkich.

Zachodzi obawa, iż zatonęli oni podczas burzy, która spowodowała katastrofę statku „Pourquoi Pas“.

Wstrząsająca tragedia

Paryż. (ATE). W miejscowości górniczej Houilles we Francji północnej wydarzyła się straszna tragedia rodzinna.

20-letnia Suzanne Thomas, prawdopodobnie w napadzie szału, zabiła w nocy wystrzałem z rewolweru swą śpiącą matkę, a następnie podpałała dom. Ojciec zbrodniarki, który wieczorem wrócił w stanie nietrzeźwym do domu, udusił się obłokami dymu.

PISZCZANY. Skuteczność wulkanicznych kąpieli mułowych przy reumatyzmie polega na przekrwieniu. Kuracje ryczałtowe. Informacje: Biuro Piszczany dla Polski Cieszyń, Tg 1546

Wkońcu Suzanne Thomas popełniła samobójstwo.

„Praca Polska“

Zebranie plenarne oddziału papiern. „Pracy Polskiej“ Malta odbędzie się w niedzielę dnia 20 bm. o godz. 12 w poł. w sali dawn. p. Bajerowej przy pl. Bernardyńskim.

Na porządku obrad b. ważne sprawy organizacyjne oraz ciekawy referat, wobec czego upraszamy o jak najlichniesze przybycie. Zarząd.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 9. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych: płacono za 5% pożycz. konwers. 50,50, natomiast 4% premj. dol. obracano po 47,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% złotych listy zast. po 42,—, natomiast obracano 4% listy zast. konwert. po 38,25.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 100,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominatu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożycz. konwers. 50,50 P.
4% pożycz. premj. dol., serja III 47,— +
4½% złote listy zastawne serji L. Pozn.
Ziem. Kred. 42,— O.
4% listy zast. konwert. oSTEMPL. P. Z. K. 38,25 +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 100,— P.
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 18. 9. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto zdrowe suche	15.50—15.75
Usposobienie mocne.	
Pszenica (Usposobienie stałe)	23.00—23.25
Jęczmień browarowy	20.00—21.00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 630—640 g/l.	17.00—17.25
Jęczmień 667—676 g/l.	17.50—17.75
Jęczmień 700—715 g/l.	18.00—19.00
Usposobienie stałe.	
Owies	14.00—14.50
Usposobienie spokojne.	
Mała	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	24.25—24.50
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	23.75—24.00
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	22.75—23.25
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	17.50—18.50
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	16.00—17.00
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	37.75—39.50
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	37.00—37.50
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	36.00—36.50
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	35.50—36.00
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	34.50—35.00
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	33.75—34.25
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	33.25—33.75
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	30.75—31.25
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	26.50—27.00
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	25.00—25.50
pszenna gat. IIIA 65-70% wł. w.	23.00—23.50
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	21.00—21.50
Usposobienie spokojne.	
Ot. oby żytnie stand.	10.00—10.50
Otreby pszenne grube stand.	10.75—11.25
Otreby pszenne srebrne stand.	9.75—10.50
Otreby jęczmieńne	11.25—12.50
Rzepak zimowy	37.00—38.00
Siemie lniane	36.00—39.00
Groch	31.00—34.00
Groch Wiktorja	20.00—24.00
Groch Folgera	23.00—25.00
Mak niebieski	59.00—65.00
Makuch lniany w tafiach	17.75—18.00
Makuch rzepak. w tafiach	14.25—14.50
Słoma pszeniana luzem	1.40—1.65
„ pszeniana prasowana	1.90—2.15
„ żytnia luzem	1.50—1.75
„ żytnia prasowana	2.25—2.50
„ owsiana luzem	1.75—2.00
„ owsiana prasowana	2.25—2.50
„ jęczmieńna luzem	1.40—1.65
„ jęczmieńna prasowana	1.90—2.15
Siano zwykłe luzem	3.85—4.35
„ zwykle prasowane	4.50—5.00
„ nadnoteckie luzem	4.75—5.25
„ nadnoteckie prasowane	5.75—6.25
Ogólne usposobienie stałe.	
Ogólny obrót: 3003,8 tonn. w tem żyta 970 tonn, pszenicy 150 tonn, jęczmienia 770 tonn, owsa 20 tonn.	

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urządowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 18. 9. 1936 r.

Spędzono: buhajów 3, krów 24, cieląt 66, owiec 1, świń 395, prosiąt 104, razem 593 zwierząt.

Wywrotowcy

Warszawa. (Tel. wł.) Według wiadomości prasy francuskiej sekretarz generalny partii komunistycznej Francji Thorez podczas swego pobytu w Warszawie spotkał się z sekretarzem Kominternu, Manuilskim.

W niedługim czasie stanie przed sądem b. senator Boguszewski, oskarżony o działalność komunistyczną oraz kontakt z komunistami zagranicznymi. (w)

Ciągnięcie loterii

Warszawa. (Tel. wł.) W ciągu dnia Loterii Państwowej większe wygrane padły na następujące numery: 10.000 zł. — 10619, 50644, 94502, 112372, 172493., 5.000 zł. — 10835, 72928, 83187, 139410. (w)

Uboj rytualny

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś ukazał się Dziennik Ustaw, który podaje trzy rozporządzenia wykonawcze, dotyczące uboju zwierząt i warunki obrotu mięsem, pochodzącym z uboju rytualnego. (w)

Jubileusz p. Bailly

Warszawa. (PAT). W sali rady miejskiej obchodziła jubileusz 20-letniej niestrudzonej działalności założycielka i sekretarka generalna stowarzyszenia „Les Amis de la Pologne“, wierna przyjaciółka Polski i entuzjastyczna propagatorka przyjaźni francusko-polskiej, p. Rose Bailly.

Zabity bandyta

Kielce. (PAT). W Sandomierskiem grasował od dłuższego czasu znany policji bandyta Jan Juma, poszukiwa-

W wiadomościach

— W ub. tygodniu padło w Niemczech ofiarą ruchu ulicznego 144 zabitych i 3.718 rannych.

— „Morning Post“ donosi o utworzeniu przez gen. O. Duffy organizacji przeciwbolszewickiej pod nazwą „Irlandzka krucjata przeciwko komunizmowi“. Organizacja cieszy się wybitnym poparciem kół kościelnych.

— Na łamach „Action Française“ naczelny redaktor Leo Daudet domaga się wypowiedzenia paktu francusko-sowieckiego, który na każdym polu przynosi Francji nieobliczalne szkody.

— Syn b. króla Alfonsa XIII hr. Cavadonga poddał się po raz 11 transfuzji krwi. Dr. Valenti oświadczył, iż stan ogólny chorego jest dość zadawalniający.

— Prasa litewska omawia szeroko możliwość zawarcia paktu nieagresji pomiędzy Litwą a Niemcami. Pakt miałby być zawarty na lat 15. Rokownia maja się wkrótce rozpocząć

Norymberska kanonada

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Norymberga, 17 września

Choć świat się do tego już przyzwyczaił, że straszenie Moskwą jest stałym refrenem Trzeciej Rzeszy gdy idzie jej o zdobycie sobie potrzebnego miejsca w całokształcie polityki europejskiej, tem niemniej musiała mowa „Führera” w dniu zamknięcia uroczystości norymberskich podzielać zagranicą znowu jak bomba.

Jest wprawdzie jeszcze kwestją, czy bomby hitlerowskich mów zawsze wybuchają. Nawet, gdy wiadomości z Moskwy zapowiadają ostrą odprawę rządu sowieckiego na norymberskie wystrzaly, — podobno ma się to wydarzyć w zarządzeniach natury ekonomicznej i wojskowej. — spokojna refleksja mówi, że będzie to tylko po-brzękiwanie szablą w pochwie.

Jest też rzeczą mniej istotną, czem się owa cierpliwość Sowietów tłumaczy. Czy wynika z musu, t. j. poprostu z wewnętrznej słabości rządu sowieckiego w obecnej chwili? Czy też jest w tem sprytnie obmyślona taktyka, by Niemcom nie dać sposobności do przypieczętowania ich efektownych słów równie efektownym czynem? Ważne jest w każdym razie to, że na zerwanie stosunków dyplomatycznych między Berlinem a Moskwą mimo wszystko się nie zanosi. Warto w związku z tem nadmienić, że podpisany w r. 1926 przez Cziczeryna i Stresemanna „układ berliński” nie wyszedł dotąd z mocy, — wskazówka, iż obie strony przywiązują doń jednak wagę.

Wszakże w tym stanie rzeczy — skoro w „führerowskiej” kancelarii przy Wilhelmstrasse rzeczy te musiały być brane pod uwagę — rodzi się pytanie, jaki cel miało ostatnie, tak ostre wystąpienie Hitlera, będące i w tonie i w treści ukoronowaniem wszystkiego, co dotąd padło na temat Moskwy z ust najwyższego włodarza Rzeszy.

Że Hitler w swe enuncjacje słowne wkłada sporą dozę uczuciowości — a ostatnie miesiące wydarzeń europejskich, by tylko spojrzeć na Hiszpanję, silnie angażowały tę stronę psychiki „Führera” Rzeszy — jest równie znane, jak i to, że w kwestjach polityki wewnętrznej jego trzeźwy sąd zawsze panuje nad sytuacją. W położeniu wewnętrznym Rzeszy dostrzec można w ostatnim czasie objawy niezadawalające. Poprawa gospodarcza nie nadąża w tem tempie, w jakiemby trzeba było równolegle realizować dawne przyrzeczenia partii w zakresie reform socjalnych. Sam „Führer” napomknął o tem w Norymberdze, przyznając — rzecz godna uwagi — iż nie udało się narodowemu socjalizmowi zrealizować wszystkich na tem polu zamierzeń. Także w końcowej mowie przed zamknięciem zjazdu brzmiała podobna nuta, wyrażająca się w postulatce polityki na najbliższą przyszłość: powrotu narodowego socjalizmu do jego „socjalistycznego” punktu wyjścia. Wiadomo, że do takich nawrotów o charakterze socjalnym dogodnym argumentem jest wskazywanie na to, jak dobrze jest „tu”, a jak źle „tam”.

Zasługują wszakże na uwagę inne jeszcze wiadomości z Rosji, które się w Niemczech zaopatruje w tytuły wielce obiecujące. Mianowicie w związku z skomplikowaną sytuacją wewnętrzną Sowietów pisano świeżo o widokach bliskiej rewolucji wojskowej pod wodzą generała Blüchera, zaś inne pismo posunęło się wręcz do zapowiedzi bliskiego powrotu caryzmu.

Że w wielu kołach niemieckich zmiana reżimu w Rosji byłaby powitana z zadowoleniem jest rzeczą wiadomą. W związku z tem szczególnego

oświetlenia nabiera fakt, iż w ostatnich słownych wystąpieniach Hitlera przeciw Moskwie nie było ani cienia nienawiści do narodu rosyjskiego jako takiego, a cały atak zmierza wyłącznie przeciw bolszewizmowi.

To rozróżnianie między Rosją-narodem a Moskwą-komunizmem jest kluczem do zrozumienia niemieckiej polityki wschodniej na dalszą przyszłość. Polityka ta, w razie zmian reżimowych w Rosji, mogłaby się w mgnieniu oka przestawić z dotychczasowej negacji w przyjazną kolaborację. A wówczas nabrałoby prawdziwego sensu słowa Hitlera, wypowiedziane w

roku zeszłym w berlińskim Reichstagu w odpowiedzi na wypominane mu nieraz ustępy o polityce wschodniej z książki „Mein Kampf”, — mianowicie słowa o absurdzie wojny Niemiec z Rosją, skoro te dwa państwa nie mają ze sobą wspólnej granicy.

Bo przy jakichkolwiek planach w Europie wschodniej trzeba brać pod uwagę, że między Niemcami i Rosją — leży jeszcze Polska. Albo trzeba ją sobie pozyskać, albo też — gdy się to nie uda — okrążyć.

Norymberska kanonada była też bez prochu.

B. L.

Zwycięzca zawodów balonowych o puchar Gordon Bennetta Demuyter, który na balonie „Belgica” przebył ponad 1.700 km., został entuzjastycznie powitany przez swych rodaków w Brukseli.

Napaść organu Z. N. P. na duchowieństwo

W pierwszym powakacyjnym numerze organu Związku Nauczycielstwa Polskiego znajdujemy artykuł, skierowany przeciwko duchowieństwu katolickiemu. Argumenty, jakimi posługuje się organ radykalnego odłamu nauczycielstwa w walce z Kościołem i duchowieństwem, nie są nowe: po dawnemu usiłuje przeciwstawić nauczyciela księdzu i mówić w pierwsze, że kapłan katolicki stale przeszkadza mu w pracy i w wykonywaniu obowiązków jego stanu.

Zycie samo stwierdza fałsz tej insynuacji. Wbrew ukrytym pragnieniom kierowników Z. N. P. panuje na ogół harmonijna współpraca pomiędzy duchowieństwem i nauczycielstwem nie tylko na terenie szkoły, ale i poza nią. Sporadyczne nieporozumienia są na szczęście tylko wyjątkami. Fakty konkretne z dziedziny zatargów między poszczególnymi nauczycielami a kapłanami są rzadkością również i na łamach „Głosu Nauczycielskiego”, który ze skwapliwością je notuje i nadaje im swoiste oświetlenie.

Charakterystyczne dla prawdziwości organu Zw. Naucz. Polskiego jest następujące zdanie:

„Wszystko, do czego Z. N. P. dąży, co stworzyć pragnie w duszy nauczyciela i dziecka polskiego dzięki swej szczerze demokratycznej postawie i bezinteresownej służbie obywatelskiej — wszystko to jest solą w oku klerowi.”

Otóż nie „wszystko”. Duchowieństwo katolickie szczerze pragnie i popiera wysiłki w kierunku odpowiedniego wynagradzania nauczycieli, nie przeciążania ich pracą, zwłaszcza nie mającą nic wspólnego z ich powołaniem, zapewnienia im warunków rozwoju duchowego i zawodowego. Podczas wizytacji pasterskich księży bliskopiłki stale podkreślają wobec naszej ludności doniosłą pracę nauczycielstwa i jego zasługi, podnosząc tem samym jego autorytet.

Natomiast duchowieństwo katolickie zwalcza politykę menderów Z. N. P. („Ogniska”), zdążających do wpełnienia ogółu nauczycielstwa polskiego w szeregi skrajnych partij lewicowych, walczących z religią, z ładem społecznym, zatruwających zarówno nauczycielstwo, jak i młodzież bakcyliami roz-

kładu, idącego ku nam ze Wschodu. Takiej polityce przywódców Z. N. P. przeciwstawia się zresztą i cały ogół patriotyczny naszego społeczeństwa, a nawet odważniejsi ze środowiska nauczycielskiego, którzy mieli możliwość

Z życia

Jak różnie reagują rządy w obliczu pogarszającej się koniunktury gospodarczej! W Rosji wszelkie kłopoty Kremlu bywają starannie ukrywane przed społeczeństwem, które na ogół słabo orientuje się, że bilans handlowy Z. S. S. R. jest ujemny z powodu katastrofalnego spadku obrotów z zagranicą, dalej że: brakło środków finansowych na wykończenie szeregu zaczętych inwestycji, następnie że: tempo produkcji gwałtownie słabnie oraz wreszcie że: słynny „ruch stachanowski” (rodzaj zespołowej pracy akordowej, eksploatującej docna siłę robotniczą) zawiódł całkowicie, wywołując ostre niezadowolenie wśród rzesz robotniczych. Obywatel sowiecki wie jedynie, bo odczuł to na własnej skórze, iż warunki aprowizacyjne uległy ostatnio znacznemu pogorszeniu, dowodem czego zwyżka cen np. kartofli z 30 kopiejek na półtora rubla...

Władze sowieckie starają się zwrócić uwagę społeczeństwa na inne tory, posługując się w tym celu zgrabnie inscenizowanymi procesami w rodzaju tak głośnego ostatnio procesu „trockistowskiego”, zakończono, jak wiadomo, rozstrzelaniem 18 czołowych przedstawicieli „opozycji”. Masowe aresztowania, dokonywane na terenie niemal całego Związku sowieckiego, przyczyniają się do utrzymania w napięciu uwagi społeczeństwa i do odciążenia zainteresowania od ekonomiki (bardzo oplakanej) ku polityce!

*

Italia również przeżywa poważne trudności gospodarcze. Według oficjalnych źródeł włoskich, koszty wyprawy abisyńskiej wyniosły około 10 miliardów lir, jednak zdaniem obserwatorów zagranicznych, koszty prowadzenia wojny były

Karawana

Od miasteczka do miasteczka
Ciągnie karawana,
Wkrótce będzie w każdym kącie
Calej Polski znana.

Idą zebry, osły, muły,
Bawoły i lamy,
Idzie zebu, idzie wielbłąd:
Wszystko dla reklamy.

A tej pięknej karawany
Jest przyczyna taka,
Że te stwory czworonożne
Reklamują — ptaka.

Ptak to śliczny, egzotyczny,
Przyczem dziób ma wielki,
Więc się też na jego widok
Dziwi naród wszelki.

Jest on bardzo pożyteczny,
Istne cuda czyni —
Więc go chwali i kupuje
Każda gospodyni.

Ptak ten bowiem dba o czystość
Wszelki brud pożera,
Bo przyleciał od Poznania
Z fabryki Regera.

Wkrótce będzie w całym kraju
Wszystkim prawda znana,
Że najlepsze w świecie mydło
Ze znakiem „Tukana”!

poznania zakulisowej działalności Z. N. P.

Wystarczy przeczytać list otwarty b. redaktora „Piłomycza” i „Głosu Nauczycielskiego”, p. Antoniego Madeja, pod wymownym zapytaniem „Quo vadis Z. N. P.?” Nauczyciel Madej zarzuca przywódcom Z. N. P. uprawianie demagogii oraz brak idei. Etykę zniwelowano „do środka, paktu, znowy, konszachtu”. W zatrutej atmosferze nihilizmu, zakłamania, nienawiści, rozkładu giną siły polskie, tworzy się zamęt, obezwładnia wola, przygotowuje się grunt do triumfu komunizmu.

Ostatnia napaść organu Z. N. P. na duchowieństwo polskie jest oczywistym dowodem tej nienawiści i zakłamania. (KAP).

Bieliznę

nieomal wszyscy kupują
u Kałamajskiego
a Pani?

Pr 6000-33,97

wyższe; niemiecki instytut badania koniunktur oblicza je na około 18 miliardów lir. Nie jest to, mimo swej ogromności, wydatek jednorazowy, bowiem konieczność utrzymywania w Abisynji wielkiej armii okupacyjnej powoduje i jeszcze przez długi zapewne czas powodować będzie narastania nowych, bardzo poważnych wydatków. Wojna i sankcje stworzyły Włochom wielkie trudności, których społeczeństwu bynajmniej się nie zataja. Wzrost kosztów utrzymania (o około 20 proc. na przestrzeni jednego roku!) wywołał zrozumiąłą drożyznę płac i cen, ta znow z kolei wpłynęła na osłabienie konkurencyjności towarów włoskich na rynkach światowych. W obliczu niewesołej sytuacji gospodarczej faszyzm zdecydował się na utrzymanie dotychczasowej swej linii politycznej: dążenia do samowystarczalności i przewyciężenia trudności o własnych wyłącznie siłach. Jest to polityka gospodarcza dumy narodowej.

*

Pierwsze półrocze 1936 wykazało w Anglii pogorszenie się koniunktury gospodarczej. Dla podtrzymania tempa wytwórczości rząd angielski przystąpił do wykonania olbrzymiego planu dobrojeńia, udzielił zamówień na nowy, wielki statek transatlantycki (80.000 tonn!), oraz na 6 statków-cystern, wreszcie zawarł z Sowietami porozumienie, na zasadzie którego Z. S. S. R. uzyskał pięcioletni kredyt w wysokości 10 milionów funtów na zakup angielskich wyrobów przemysłowych. W ten sposób rząd angielski zapewnił pracę setkom tysięcy robotników, podtrzymał tempo wytwórczości i przywrócił zaufanie do zapobiegliwości czynników rządzących. Nie przyszło mu to zbyt trudno, łatwo jest bowiem uprawiać politykę inwestycyjną i subwencyjną, gdy się ma te zasoby, co Anglja!

DZIAŁ GOSPODARCZY

O asekurację polską

Wskazywano już nieraz na niebywale niski stan handlu w Polsce, który w 80 proc. znajduje się w rękach żydowskich.

A ubezpieczenia? Na kierowniczych stanowiskach w zakładach asekuracyjnych poza dzielnicą zachodnią przeważa element obcy: Żydzi i cudzoziemcy, a wśród cudzoziemców znowu sporo „naszych“.

A pośrednictwo ubezpieczeniowe — toż to specjalność synów wybranego narodu: pośredniczyć na cudzy rachunek, zarabiać bez wkładów, bez fachowych wiadomości, a przedewszystkiem bez ryzyka — nie siał, a jednak sprzątać. W żadnym kraju aparat pośrednictwa ubezpieczeniowego nie jest tak silnie zażydiony, jak w Polsce, w szczególności poza dzielnicą zachodnią — chociaż nawet u nas w Poznaniu, nie mówiąc już o Śląsku, coraz śmielej i jawniej poczynają sobie starozakonny pośrednik ubezpieczeniowy (agent, inspektor itd.), zatrudniani przez ten lub inny zakład ubezpieczeń, który zawsze gotów oburzyć się, gdyby ktoś śmiał podać jego polską w wątpliwość.

Więc element obcy: żydowski i cudzoziemski, rej wodzi w naszej asekuracji. Następstwa — te same, co w handlu: niebywale niski stan i poziom, kompromitujący nas w oczach Europy, bo Żydzi posiadają tylko spryt do doraznego robienia interesów swoistymi sposobami, prymitywnymi i w swej istocie destruktywnymi, dezorganizującymi rynek, brak im natomiast zupełnie (bo to wymaga ideowego nastawienia) umiejętności gruntownej, planowej organizacji na wysokim poziomie etycznym i technicznym — a właśnie od tego zależy w asekuracji, jak w żadnej innej dziedzinie prosto wszystko.

Ale niech mówią same fakty.

Gdy w Niemczech przypada na głowę ludności wydatek na asekurację rocznie prawie zł 70, to w Polsce, jak nasze pismo już raz wykazało, tylko zł 4, ale na tytuł zł 14.

Sam obrót oszczędnościowy tylko w P. K. O. wykazał w 1934 r. 121 milj. zł nadwyżki wpłat nad wypłatami — to jest o 30 milj. zł, czyli o 33 proc. więcej, niż w tym samym roku wszystkie w Polsce zakłady ubezpieczeń zdołały zebrać dobrowolnych składek ubezpieczeniowych przy pomocy licznej rzeszy akwizytorów!

Suma bilansowa wszystkich w Polsce zakładów ubezpieczeń, nawet właśnie przymusowych ubezpieczeń od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, stanowi za ledwie 5 proc. sumy bilansowej naszych instytucyj kredytowo-oszczędnościowych.

Na arenie naszej gospodarczej przypada więc asekuracji rola bardzo podrzędna — prawie wcale nie odczuwa się tam jej istnienia.

Jedno wynika z powyższych liczb: Asekuracja ma tylko bardzo słaby kontakt ze społeczeństwem — nie wskutek kryzysu czy niskiego stanu zamożności ludności i tp., lecz z powodu nieumiejętności organizacyjnej zakładów ubezpieczeń z winy większości żydowsko-cudzoziemskiej, nadającej ton i kierunek całej dziedzinie ubezpieczeniowej. Sprawa pośrednictwa ubezpieczeniowego, wymagająca nie-

zwłocznej a gruntownej reformy i czystki, jest jednym z wielu przykładów, na których społeczeństwo widzi, że element obcy nie może zdobyć się na prawdziwie twórczą i pożyteczną inicjatywę. Niedawny głośny upadek jednego z wielkich żydowskich towa-

rzystw ubezpieczeń w Wiedniu wykazał znowu, jak Żydzi pojmują prowadzenie interesów ubezpieczeniowych i co z tego potem wynika, bo wyniknąć musi.

Na asekuracji ciąży kwestja żydowska tak samo, jak na handlu. I w jednej i w drugiej dziedzinie możemy spodziewać się poprawy i zaspokojenia żywotnych interesów polskiego społeczeństwa i narodu tylko przez wyzwolenie się z przewagi obcego elementu.

KRONIKA GOSPODARCZA

Odwolania od wymiaru podatku obrotowego

Władze skarbowe przystąpiły do egzekucji podatku przemysłowego od obrotu za r. 1935. Egzekucje należnego podatku przeprowadzają urzędy skarbowe u wszystkich zalegających płatników, a więc i tych, którzy odwołali się od wymiaru do komisji odwoławczej, wnosząc odwołania w przepisany termin.

Wobec tego, że samo wniesienie odwołania nie wstrzymuje zapłaty wymierzonego podatku, należy do oddzielnego podania zwrócić się do urzędu skarbowego o ograniczenie tymczasowo egzekucji do sumy niereklamowanej przez płatnika w odwołaniu. O ile podanie takie, wzgl. odwołanie, poparte jest przez płatnika dowodami lub wyjaśnieniami niewątpliwymi dla władz skarbowych, to egzekucja wyznaczona podatku zostaje ograniczona. Znaczna jednak ilość płatników, która składa odwołania, nie broni się w swych odwołaniach należycie, nie popiera swych często słusznych zarzutów należytymi dowodami, nie uzasadnia odwołania takim materiałem dowodowym, z którego wynikało, że obrót, wykazany przez płatnika w zeznaniu, był zgodny z rzeczywistością i odpowiadał faktycznie obrotom, osiągniętym w r. 1935. Natomiast często płatnicy przytaczają okoliczności ogólnie znane, szablonowe, jak — kryzys gospodarczy, zastój, słabe targi — które do okoliczności już wzięte zostały pod uwagę przy ustalaniu obrotu przez władze wymiarowe. To też takie odwołania załatwiane są przez władze skarbowe odmownie.

Odwolania od wymiaru są obecnie rozpatrywane przez władze skarbowe. Można je jeszcze uzupełnić dodatkowymi wyjaśnieniami, załączając wiarogodne dokumenty i uzasadnić słuszność swych pretensyj w sposób niewątpliwy. (ATE).

Z KRAJU

(k) Usunięcie trudności w komunikacji rzecznej z Gdańskiem. Z chwilą wprowadzenia w Polsce reglamentacji dewizowej, statki rzeczne, kursujące między polskimi portami rzeczными a Gdańskiem i z powrotem, nie mogły być przeladowywane w Gdańsku, co wywołało szereg trudności. Obecnie statki te są zaopatrywane w dokumenty celne, adresowane do Urzędu Celnego w Gdańsku, co umożliwia podjęcie na nowo przeladunku towarowego z tych statków w porcie gdańskim.

(k) Rekordowe wpływy z podatku od cukru. W dziedzinie podatków pośrednich, które wykonywują bardzo dobrze plan wpłat budżetowych, najlepsze rezultaty dał cukier, ustalając rekordowo wysoki procent (50,5 proc.) wykonania budżetu za pierwsze 5 miesięcy (kwiecień — sierpień) b. r. budżetowego. Idealny teoretyczny współczynnik wykonania planu wynosi dla tego okresu 41,67. Jednocześnie należy zanotować fakt bardzo poważnego wzrostu spożycia cukru w Polsce. Wzrost wpływów z podatku od cukru stał się zatem odbiciem wzrostu konsumpcji tego artykułu i to pomimo znacznej niżki stopy tego podatku od grudnia r. ub. Za 11 miesięcy obecnego okresu kampanijnego (od 1 października 1935 r. do 1 września br.) spożycie cukru w Polsce wzrosło ogólnie o 15,17 proc. wobec poprzedniego okresu. W końcu drugiego kwartału br. spożyliśmy już o blisko 2 proc. więcej cukru w porównaniu z poziomem spożycia w tym samym okresie 1928 r. (roku dobrej koniunktury).

(k) Przystęstwo dla inicjatorów wystaw i targów. Coraz częściej zdarza się, że podania na urządzenie wystaw i targów gospodarczych w związku z art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 17. 11. 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 102, poz. 884) wpływają do ministerstwa przemysłu i handlu w terminie późniejszym, na krótko przed otwarciem imprez. Ministerstwo przemysłu i handlu doniosło ostatnio instytucjom samorządu przemysłowo-handlowego, że w przyszłości nie będzie uwzględniać podań o zezwolenie na urządzenie wystaw i targów gospodarczych, o ile podania te wpłyną w późniejszym terminie. Ze względu na potrzebę ustalenia wykazu projektowanych w ciągu roku kalendarzowego wystaw i targów oraz dla uniknięcia równoczesnego odbywania się na terenie państwa imprez wystawowych i targowych w zakresie tych samych branż, ministerstwo przemysłu i handlu poleciło, aby terminy projektowanych wystaw i targów gospodarczych były zgłaszane w ministerstwie najpóźniej do dnia 31. 12. tego roku.

Z ZAGRANICY

(z) Sytuacja na angielskim rynku bекonów, szynek i smalcu. Notowania bекonów w tygodniu ubiegłym uległy zmianie z wyjątkiem jedynie towaru duńskiego. Na giełdzie londyńskiej w dn. 11 bm. notowano bекon (w szyl. za 1 cwt): angielski 90 — 97, irlandzki 88 — 101, kanadyjski 83 — 87, duński 97 — 100, holenderski 91 — 94, estoński 86 — 87, lotewski 86 — 87, litewski 83 — 87, szwedzki 93 — 94, polski 83 — 87. Według opinii kół zainteresowanych, przewidywana jest w tygodniu bieżącym znaczna notowań taniej wycenionego bекonu klasy 1 i 2. Ceny naszych szynek peklowanych wahały się w granicach od 82 — 86 szyl. za 1 cwt. (50,8 kg.). W dniu 11 bm. na giełdzie londyńskiej notowano smalec (w szyl. za 1 cwt.): kanadyjski 58 — 63, argentyński 59,5, holenderski 59, U. S. A. 61 — 63, polski 58 — 59.

(z) Włoskie bony skarbowe w obcych walutach. W kołach finansowych Mediolanu krąży pogłoski, że włoskie bony skarbowe, emitowane w obcych walutach — o czym w swoim czasie donosiliśmy — mają być zużyte na pokrycie zobowiązań włoskich w Anglii z okresu przedankcyjnego. Uregulowania tej sprawy domagał się rząd angielski w czasie rokowań o układ handlowy, które rozbiły się właśnie z tego powodu.

Tegoroczne zbiory ziemiopłodów w Polsce

Główny Urząd Statystyczny dokonał prowizorycznych obliczeń zbiorów 5 głównych ziemiopłodów w Polsce na podstawie sprawozdań korespondentów z połowy sierpnia br.

Jak wynika z obliczeń tych, tegoroczne zbiory w stosunku do r. ub. przedstawiały się następująco (w nawiasach różnica w proc. w porównaniu z przeciętnymi w latach 1931 — 1935): pszenica + 5,6 proc. (+ 7,5 proc.), żyto — 3,4 proc. (- 0,1 proc.), jęczmień — 0,7 proc. (+ 0,8 proc.), owies + 1,1 proc. (+ 4,8 proc.), ziemniaki — 1,3 proc. (+ 3,3 proc.).

Prawdopodobnie zbiory wyniosą (w milionach kwintali): pszenicy ok. 21,2, żyta ok. 63,9, jęczmienia ok. 14,6, owsa ok. 26,3, ziemniaków ok. 320,7. Szacunek ten jest przybliżony i może odbiegać od ostatecznych obliczeń, dokonywanych w późniejszym czasie przez władze administracji ogólnej przy pomocy komisyj gminnych i powiatowych.

Susza, która panowała na wschodzie, a częściowo i na południu Polski, spowodowała niższe zbiory, z wyjątkiem pszenicy w województwach wschodnich i południowych. Susza przybrała rozmiary klęski w woj. wileńskim, to też zbiory są tam znacznie niższe. Natomiast woj. poznańskie po 2-letniej klęsce posuchy, w r. b. ma zbiory lepsze.

Zbiory pszenicy w większości województw są nieco wyższe niż w r. ub. Przy tem znaczne zwiększenie wykazują woj. warszawskie, białostockie, wolińskie, poznańskie, łwowskie i tarnopolskie. Znaczne zmniejszenie zbiorów pszenicy zaznacza się w woj. wileńskim i pomorskim.

Zbiory żyta przeważnie są mniejsze, niż w r. ub. Szczególnie wyróżniają się pod tym względem woj. wileńskie i pomorskie. Nieco większe zbiory żyta mają woj. białostockie, poznańskie i śląskie.

Zbiory jęczmienia wyższe są niż w r. ub. w woj. warszawskim, łódzkim, białostockim, poznańskim i śląskim. W pozostałych województwach zaznacza się spadek, największy zaś w woj. wileńskim.

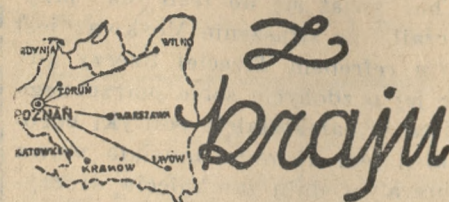
Zbiory owsa w woj. centralnych (z wyjątkiem lubelskiego) oraz w poznańskim i śląskim są większe. Specjalnie wyróżniają się pod tym względem woj. poznańskie i łódzkie. W pozostałych województwach zbiory są mniejsze niż w r. ub., zwłaszcza w woj. wileńskim.

Zbiory ziemniaków są większe od r. ub. w województwach centralnych, z wyjątkiem lubelskiego, oraz w poznańskim. Pozostałe województwa mają mniejsze zbiory, szczególnie woj. wileńskie.

Żniwa w r. b. były naogół wcześniejsze (80 proc. odpowiedzi korespondentów), lecz w woj. warszawskim, łódzkim, kieleckim, pomorskim i śląskim, według 50 proc. odpowiedzi korespondentów odbywały się w warunkach niepomyślnych. W pozostałych województwach przebieg żniw miał warunki sprzyjające (ok. 80 proc. odpowiedzi).

WYTWÓRNY PUDER
KREM ODŻYWCZY
CELOBIL
WARSZAWA

ng 16 779

ZAWÓD TECHNIKA BUDOWY OKRĘTÓW

Państwowa Szkoła Techniczna Lotnicza i Samochodowa w Warszawie ul. Wołoska 86 uruchamia w nowym roku szkolnym kursy wydziału budowy okrętów i konstrukcji metalowych. Na kurs II będą przyjmowani ci, którzy ukończyli conajmniej I kurs wydziału mechanicznego, lub elektrycznego szkoły technicznej kat. A., lub posiadają równorzędne wykształcenie i wykażą się zdaniem egzaminów z wytrzymałości materiałów (rozciąganie, ściskanie, zmęczenie tworzywa), mechaniki (kinematyka), oraz technologi (hutnictwo metali).

Podania będą przyjmowane w terminie do 15 października br.

ŁÓDŹ KU CZCI SWEGO PIERWSZEGO BISKUPA

W łódzkiej katedrze św. Stanisława Kostki odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci pierwszego biskupa diecezji łódzkiej ś. p. Wincentego Tymienieckiego. W uroczystości wzięli udział poza duchowieństwem przedstawiciele władz i organizacyj społecznych.

RZEŹNICY ŁÓDZCY GROŹĄ STRAJKIEM

W Łodzi od pewnego czasu jeden strajk następuje po drugim. Ostatnio zaś cech rzeźników wymówił umowę zbiorową z pracownikami rzeźnikami. Odbyła się wspólna konferencja między pracodawcami a pracownikami, na której pracodawcy żądali dogodniejszych dla siebie warunków. Konferencja nie doprowadziła do porozumienia, pracownicy rzeźnicy zagrozili strajkiem.

POGŁOSKI O LIKWIDACJI DYREKCYJ KOLEJOWEJ W KATOWICACH

Rozeszła się pogłoska, podana również przez prasę śląską, o mającej nastąpić stopniowej likwidacji dyrekcji kolei państwowej w Katowicach. Na miejscu mają pozostać tylko 4 wydziały: ruchu, mechaniczny, drogowy i handlowo-taryfowy. W związku z tem ma nastąpić redukcja na naczelnych stanowiskach dyrekcji P. K. P. w Katowicach.

NOWE ŹRÓDŁO ROPY NAFTOWEJ

Z Borysławia donoszą, że w jednym z szybów, będących własnością firmy „Petrol“, po pogłębieniu szybu do 1085 metrów, uzyskano poważny wytrysk ropy o około 30.000 kg. dziennie. Dotychczas produkcja dzienna tego szybu wynosiła 6.000 kg. Można więc przypuszczać, że wszystkie szyby należałoby pogłębić, aby zwiększyć produkcję.

KU ELEKTRYFIKACJI PODKARPACIA?

Z Mikuliczyna donoszą, że tamtejsza dyrekcja lasów państwowych przystąpiła do budowy elektrowni, która będzie mogła dostarczyć energii elektrycznej wszystkim miejscowościom, położonym w dolinie Prutu. W ten sposób szereg miejscowości letniskowych, jak Worocho, Tatarów, Mikuliczyn, Jaremce, Delatyn i Dora otrzymają energję elektryczną.

WYSOCY GOŚCIE NA POŁOWANIU W KARPATACH

Z Kołomyi donoszą, iż przyjechali tam książęta Feliks i René Bourbonn-Parma. Są to rodzeni bracia b. cesarzowej austriackiej Zyty, a ks. Feliks jest księciem małżonkiem wielkiej księżnej Luxemburskiej. Do Kołomyi przybyli z Luxemburga, a następnie odjechali do Żabiego, gdzie wezmą udział w polowaniach, zaproszeni przez tamtejszego obywatela ziemskiego, p. Erwina Bohosiewicza.

ZMIANY W SĄDOWNICTWIE WILEŃSKIM

Prezes sądu apelacyjnego w Wilnie, p. Wyszyński, i prezes sądu okręgowego p. Kaduszkiewicz, zostali przeniesieni w stan spoczynku. (ATE)

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WINIARY

Plenarne zebranie koła odbędzie się w niedzielę 27 bm. w ćwiczeni Sokola przy ulicy Obornickiej. Początek o godz. 14.30.

KOŁO ZEGRZE-CHARTOWO

Zebranie plenarne koła odbędzie się w niedzielę 20 września 1936 w lokalu p. Kaniwskiej w Zegrzu. Początek o godz. 14.30

Krótkie informacje gospodarcze

— Z dn. 1 października r. b. rozszerzony zostanie zakres działania Oddziału P. K. O. w Łodzi przez wprowadzenie pełnego obrotu czekowego oraz przyjmowanie zleceń inkasowych.

— Rokowania handlowe japońsko-indyjskie posunęły się tak daleko naprzód, że spodziewać się należy ich zakończenia w bliskim czasie. Nowy układ będzie m. in. dotyczył sprawy bawełny indyjskiej i wyrobów włókienniczych japońskich.

— W Bukareszcie prowadzone są przygotowania do gospodarczej konferencji międzyparlamentarnej, w której weźmie udział minister spraw zagranicznych Antonescu, który specjalnie w tym celu powróci z Bratysławy. Zapowiadany został udział delegacji polskiej z p. Iwanowem na czele.

— Gospodarcza delegacja rumuńska udała się do Niemiec w celu przeprowadzenia rokowań, mających za zadanie dostosowanie układu handlowego i płatniczego między Rumunią a Niemcami, zawartego w r. ub. w Bukareszcie, do obecnych warunków.

— Do Rzymu wyjechała jugosłowiańska delegacja handlowa, która będzie prowadziła rokowania o zawarcie nowego układu. Zaznaczyć należy, że od chwili zniesienia sankcyj w stosunkach włosko-jugosłowiańskich panuje beztraktatowo.

Wojna domowa w Hiszpanji

Rozstrzygają się losy obrońców Alkazaru

Berlin. (PAT). Jeden z korespondentów dzienników niemieckich, który wziął udział w locie nad cytadelą Alkazaru, gdzie broni się garstka narodowców przeciwko przeważającym siłom nieprzyjacielskim, donosi: Samolot powstańczy wysłany był celem zrzucenia obłożonym środków żywnościowych. Samolot był ostrzeliwany w okolicy Toledo, jednak zdołał zrzucić produkty w oznaczonym miejscu i szczęśliwie wrócił.

Podczas lotu korespondent zauważył, że na terytorjum zajętem jeszcze przez oddziały rządowe wiele wiosek wywiesiło już białe flagi w oczekiwaniu wkroczenia oddziałów narodowych.

Podkopy pod Alkazar

Madryt. (PAT). Wojska oblegające Alkazar dokonały głębokich podkopów, w które pozakładano miny. Praca saperów była niesłychanie trudna i niebezpieczna, ponieważ obłożeni dokonywali częstych wypadów, niszcząc rozpoczęte prace.

Obie strony przywiązują duże znaczenie do wyniku walk w pobliżu Toledo, które posiada wielkie znaczenie strategiczne.

Walki o Toledo

Paryż. (ATE). Według doniesień ze źródeł powstańczych wojska gen. Franca znajdują się 20 km od Toledo. Jak podkreślają w głównej kwaterze wojsk operujących na tym odcinku, zajęcie Toledo nastąpi w najbliższych dniach. Akcja na Toledo przyspieszona została głównie w celu przyścia z pomocą powstańcom zamkniętym w Alkazarze.

Sytuacja na frontach

Paryż. (ATE). W komunikacie ogłoszonym gen. Queipo de Llano podał, że część floty rządowej, znajdująca się w Maladze, postanowiła rzekomo poddać się powstańcom. Załoga okrętów rządowych odmówiła dalszego udziału w walce, oświadczając, że została oszukana przez rząd madrycki.

Sytuacja ogólna kształtuje się, według opinii gen. Queipo de Llano, pomyślnie dla wojsk narodowych. Gen. Mola znajduje się w pobliżu Oviedo. Generał potwierdza wiadomość o sukcesach wojsk powstańczych pod Samosierra.

Na froncie Talavera, gdzie zarówno powstańcy, jak i rząd madrycki skoncentrował swe najlepsze wojsko, nadal trwa walka ze zmiennym powodzeniem.

Echa śmierci bezrobotnych w płomieniach

Katowice. (PAT). Urząd śledczy województwa śląskiego donosi:

W związku z pożarem stodoły, położonej obok parku kopalni „Ferdynand”, ustalono, że spaliło się nagromadzone tam zboże wartości około 60 tys. zł. Szkoda jest częściowo ubezpieczona. Śmierć poniosło 13 osób.

W wyniku dochodzenia co do przyczyny pożaru ustalono na podstawie zeznań świadków, że ogień został położony z zemsty przez jednego z włóczęgów. Podpalaczem jest Zdzisław Byczek, lat 22, pochodzący ze Strzemieszyc, pow. będzińskiego.

Katowice. (AJS). W zupełnej tajemnicy urządził w czwartek magistrat katowicki pogrzeb 13 ofiar katastrofalnego pożaru śpichrza na cmentarzu w Panewnikach. Gmina ta nie należy do obszaru wielkich Katowic, jedynie cmentarz położony naprzeciw klasztoru OO. Franciszkanów. Trumny przewieziono na miejsce w samochodach.

Co do ostatecznej liczby ofiar katastrofy nie można uzyskać ścisłych danych, bowiem zarząd szpitala miejskiego, gdzie dokonywano zestawienia szczątków, zobowiązał swych pracow-

ników do zachowania ścisłej w tym względzie tajemnicy.

Podróż „Iskry“

Warszawa. (PAT). 17 bm. o godzinie 23 „Iskra”, okręt szkolny marynarki wojennej, podniósł kotwicę w Gravesend (Anglia) i wyszedł do Gdyni, dokąd przypuszczalnie przybędzie 24 względnie 25 września.

„Iskra” wyruszyła w doroczną podróż szkolną z 23 adeptami młodszego rocznika szkoły podchorążych marynarki wojennej w dniu 20 maja. Okręt zawiązał do następujących portów: Le Hawr, Kadyks, Palma, Mallorca, Casablanca, Santa Cruz (wyspy Kanaryjskie), Ponta Delgada, Azory oraz Gravesend.

U osób które używają mało ruchu kilkutygodniowa kuracja naturalną wodą gorzką Franciszka-Józefa oddaje nieocenione usługi. Należy pić co rano naczcho lub wieczorem przed udaniem się na spoczynek jedną pełną szklanekę naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana przez lek. Tg 1543

DO DZISIAJ ZEBRALIŚMY 74 720,33 ZŁOTYCH

Składki na samolot „Chrobry“

W dalszym ciągu wpłynęły do administracji naszej następujące składki na samolot „Chrobry“:
Cech Ogólnomistrzowski, Barcin 10,—
Zebrałe w ekspozyturze „Orędownika” w Łodzi: „Tramwajarz” 1,—; E. N. 10,—; Jacek Nowicki 5,—; W. 1,—; J. Janiszewski,

Aleksandrów k./Łodzi 10,—; razem 27,—
Razem z poprzednio kwitowanymi 68.098,87
Zadeklarowano i uchwalono wypłacić 6.621,46
Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić 74.720,33

Dra Lustra Puder Egzotyczny Roślinny

nadaje się idealnie do pielęgnowania cery normalnej i suchej. Tg 1518

Tg 1550

Rewizje i aresztowania

Kraków. (Tel. wł.) Okazuje się, że krakowski władze bezpieczeństwa przeprowadziły rewizje u rozmaitych skrajnych działaczy lewicowych, z których kilku aresztowano.

Rewizja w mieszkaniu dr. Bolesława Drobnera trwała 7 godzin. Obiegają tu pogłoski, jakoby PPS wykluczyła Drobnera przed tygodniem, jednak potwierdzenia tych wieści niema. Podkreślić przytem należy, iż wpływy Żydów w PPS są bardzo wybitne.

Ofiary zderzeń

Katowice. (AJS). Jadący szosą z Orzesza przez Gardawice (pow. pszczyński) motocyklista Karol Blaski z Orzesza potrafił przechodzącego szosą Fryderyka Krausego z Górnych Łazisk. Skutkiem tego motocyklista przewrócił się na jezdnię z maszyną i padając uderzył głową o bruk tak silnie, że stracił przytomność a Krause uległ złamaniu nogi.

Obu rannych przewieziono natychmiast do szpitala Spółki Brackiej w Mikołowie, gdzie Blaski wkrótce zmarł nie odzyskawszy przytomności. Jak się okazało był on nietrzeźwy.

Katowice. (AJS). Na drodze wojewódzkiej w Starym Bielsku samochód ciężarowy z przyczepką naładowany koksem, który prowadził Zygfryd Mieszala z Czerwonki pow. rybnickiego, z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn najechał z tyłu na jadącą parokonną furmankę, powożoną przez Andrzeja Jenknera z Olszówki Dolnej (pow. bialski). Wskutek uderzenia Jenkner spadł z wozu i doznał ciężkich obrażeń ogólnych. Przewieziony do szpitala w Bielsku w kilka godzin po wypadku zmarł.

Śnieg we Włoszech

Rzym. (PAT). W dolinie Aosta spadł obfity śnieg półmetrowej grubości. Przejście do doliny Cervino zostało zatarasowane, przyczem na polach warstwy śniegu dochodzą do metrowej grubości.

SPORT

P. Z. P. N. przeprosza

Wobec stwierdzenia faktów nieporządków w czasie meczu piłkarskiego Polska — Niemcy w Warszawie, zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej, jako organizator tych zawodów, przeprosza tych widzów, którzy wykupiwszy bilety wstępu nie mogli oglądać spotkania w normalnych warunkach.

Zarząd P. Z. P. N. stwierdza, że sprzedana została ilość biletów ściśle odpowiadająca ilości miejsc na stadionie. Niestety jednak rekordowy napływ publiczności przerósł wszelkie oczekiwania i możliwości organizatorów. Do nieporządków przyczynił się jednak przede wszystkim fakt fałszowania biletów wstępu, wskutek czego na stadion dostało się o kilka tysięcy osób więcej niż to było przewidziane, a organizatorzy postawieni zostali już wobec faktu dokonanego.

Tem niemniej zarząd P. Z. P. N. jeszcze raz przeprosza publiczność i wyraża nadzieję, że przy następnej imprezie wszelkie mankamenty organizacyjne się nie powtórzą.

Kolarstwo

Bieg dokoła Rumunji wygrał Francuz Gialienne. Następne miejsca zajęli Grgac Jugosławja, Kutschbach (Niemcy), Tudose (Rumunja) i Prosinak (Jugosławja). Nagrodę posła R. P. w Bukareszcie dla pierwszego Rumuna przybyłego do Bukaresztu otrzymał Tzapu.

Lekka atletyka

Ostatni start Walasiewiczówny w Polsce przed wyjazdem do Ameryki odbędzie się w Poznaniu w niedzielę, 20 bm. o godz. 11.30 na arenie P. W. K. Dogodny dojazd tramwajami nr. 4 i 5 (do ul. Szanięckiej) wzgl. nr. 6 (do szpitala Diakonisek), oraz niskie wstępie (bilety w cenie już od 50 gr), umożliwią wszystkim miłośnikom lekkiej atletyki przybycie na zawody z udziałem najlepszych lekkoatletek polskich. Jak już komunikowano, startują oprócz Walasiewiczówny, Wajsówna, prawdopodobnie także Kwaśniewska, oraz

Pływanie

Uroczyste zamknięcie sezonu Pozn. Tow. Pływ., odbędzie się w niedzielę, o godzinie 15 na własnej pływalni na Ratajach (teren Zakł. Herolda). W programie: pokaz stylowego pływania oraz skoki. Dojazd tramwajem linii nr. 3 do boiska Sokoła względnie autobusem P. K. E. ze Starogo Rynku na stronę Staroleki o godz. 14.30 (kom)

Piłka nożna

HCP IV — Stomil I o mistrzostwo klasy C. Zawody powyższe nie odbędą się w niedzielę, lecz w sobotę o godz. 16 na boisku HCP, ul. Górna Wilda 180.

„Śląsk” — „Warta”. Licznych w Poznaniu zwolenników piłki nożnej czeka w najbliższą niedzielę ciekawy mecz, który rozegrają między sobą starzy rywale. „Warta” pragnie za wszelką cenę utrzymać się w rozgrywkach ligowej, zarazem musi się zrehabilitować za przegrany ze „Śląskiem” mecz w Świętochłowicach, który zakończył się wynikiem 2:1 na korzyść Śląska. Każdy zaś utracony punkt grozi Śląskowi spadkiem do klasy A. Walka przeto będzie zacięta i ambitna, gdyż mecz ten zbliżyć może jedną i drugą drużynę do dwóch przeciwnych sobie końców tabeli.

Spotkanie odbędzie się na boisku „Warty przy ul. Rolnej o godz. 16. Przedprzedaż biletów odbywa się codziennie od godz. 8 do 14. i od 16. do 18. w sekretarjacie klubu, Aleje Marcinkowskiego 26. (kom)

Gen. Mond przyjął mandat prezesa okręgu krakowskiego. Obecnie krakowski okręgowy związek piłki nożnej rozpoczął przygotowania do meczu, który odbędzie się dnia 4 października w Krakowie, pomiędzy olimpijską drużyną Węgier, a reprezentacją m. Krakowa.

Pięściarstwo

Sokół i Warta II wystawiają do sobotnich zawodów swe najsilniejsze zespoły. W wadze muszej rutynowany Romański spotka się z szybkim i ambitnym Wolniakowskim III (W), w koguciej, znajdujący się w doskonałej formie Janowczyk, będzie miał za przeciwnika dobrego technicznie Skaleckiego (W). Ciekawie zapowiada się walka w wadze piórkowej pomiędzy Pelą

i pogromcą Dudziaka, Frankowskim (W). W wadze lekkiej zmierzy się Zwierzchowzki z nieustępliwie walczącym Vogtem (Warta).

Atrakcją sobotnich zawodów o drużynowe mistrzostwo okręgu, pomiędzy Sokółem i Wartą II, będzie niewątpliwie walka w wadze półśredniej pomiędzy Misiurewiczem i Kruszyną. W ub. roku, również podczas rozgrywek o drużynowe mistrzostwo, Kruszyna odniósł sensacyjne zwycięstwo nad Misiurewiczem. Po rocznej prawie przerwie dojdzie w sobotę do rewanżowego spotkania. Obaj pięściarze dysponują niebezpiecznym ciosem. Misiurewicz dążyć będzie niewątpliwie do zrewanżowania się za poniesioną porażkę. Kto z tej walki wyjdzie zwycięsko trudno przewidzieć, w każdym razie walka będzie zacięta.

W średniej Dankowski będzie miał za przeciwnika Wolniakowskiego I., w wadze półciężkiej Rogowski spotka się z Anczykowskim (W). W ciężkiej Stroiński (S) z Sawoyskim (W).

Zawody rozpoczyna się o godz. 20 w sali Targów Poznańskich. O godz. 18 odbędzie się przedmecz o drużynowe mistrz. klasy B pomiędzy drużynami HCP II i Sokółem II. Ceny biletów bardzo przystępne. Przedprzedaż odbywa się w firmie „Camera” przy ul. Fr. Ratajczaka. (kom)

Tenis

Roderich Menzel w barwach Austrii. Najlepszy tenisista czeski, Roderich Menzel, jak wiadomo, przeniósł się na stałe do Austrii. Menzel ma podobno zamiar przyjąć obywatelstwo austriackie i walczyć w barwach Austrii w turniejach, zorganizowanych przez związek.

Wśród zawodowców

Braddock przed komisją lekarską. Komisja lekarska nowojorskiej komisji bokserkiej po zbadaniu obecnego mistrza świata Jamesa Braddocka orzekła, że nie wolno mu podejmować treningów przed grudniem. Komisja bokserka poleciła Braddockowi stawić się na następną komisję lekarską dnia 15 listopada celem ponownego zbadania.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wrzesień
19
Sobota

Ważne numery telefonów:
Pogotowia rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Pościelny: 15-60 i 28-36
Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jeź. 77-08 przy ul. Marsz. Focha (naroz. Niegołęwskich) 77-82, Pl. Świątokrzeski 49-80, przy ul. Zielonej (nar. Strzeleckiej) 50-35, Rynek Wiledecki 66-35, W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
Poczt. biuro zleceń: 49-27. Dokładny czas: 55-66.

Stan wody: + 0,31 metr.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. św. Marcjana, ul. Fr. Ratajczaka 12; Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; Apt. św. Piotra, pl. Świątokrzeski; Apt. przy Rynku Śródeckim 1. Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą ul. Kraszewskiego 12. Łazarz: Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72. Włda: Apt. pod Koroną, ul. G. Włda 61. Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6. Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. Stareleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 18 września 1926 r.

Magistrat podjął starania, aby ogród zamkowy przy Walech Jana III urzeczywistnić dla publiczności. — Spadek frekwencji w tramwajach w stosunku do lipca ub. roku wyrażał się wysokością 17 proc. — W fabryce Cegielskiego poczyniono polepszenia, pozwalające na wykończenie jednego parowozu w przeciągu 10 dni.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Odpust Matki Boskiej Bolesnej** w kościele parafialnym na Łazarzu rozpoczął się w dniu dzisiejszym i potrwa do niedzieli włącznie. Dziś o godz. 18 nieszpory odprawi ks. radca Binek, poczem procesja. Kazanie wygłosi ks. radca Wężyk z Chojnicy. Jutro, w sobotę, msze św. o godz. 6, 7, 8, 9, 10. Sumę o godz. 11 odprawi ks. dr. Baraniak. O godz. 18 nieszpory z procesją ks. prob. Rogoziński, kazanie wygłosi ks. prof. Cwojdzński. W niedzielę msze św. o godz. 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 12,30. Sumę o godz. 11 odprawi ks. dyr. dr. Piotrowski, kazanie wygłosi ks. rektor Cieszyński, procesję celebrować będzie ks. kan. dr. Mędlewski.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Kurs przeciwegzowy dla lekarzy.** Zarząd Okr. Wlkp. PCK. w Poznaniu komunikuje, że w dniu 12 października o godz. 9, w świetlicy PCK. przy ul. Fr. Ratajczaka 16, rozpocznie się kurs ratownictwa i obrony przeciwegzowej dla lekarzy, który zakończony zostanie egzaminem w dniu 18 października. Zgłoszenia prosimy kierować do biura PCK. w Poznaniu, Wały Zygmunta Augusta 2 m. 5. (x).
— * **Pozn. okręg wojew. LOPP.** przystępuje do organizacji kursów modelarstwa lotniczego w Poznaniu. Udział w kursach brać może młodzież szkolna i pozaszkolna, organizacje itp. Zgłoszenia

Tramwaj na ulicy Bukowskiej?

Znana jest anegdota, że gdy na wiecu przedwyborczym w pewnej wsi platny agitator przedstawił chłopom korzyści, które ich spotykają, gdy będą głosowali na jego partię i mówił im, że będą mieli doskonały dochód ze ścinania drzew w lesie i spławiania pni rzeką, jeden ze słuchaczy, który nie dał się „oczarować”, zawołał:

— *A dyć u nas niema ani lasu, ani rzeki!* Agitator, który nielatwo dał się zbić z tropu, odparł z miejsca:
— *Wszystko będzie! Las będzie! Rzeka będzie! Tylko głosujcie!*

Przypomina się ta anegdota, gdy czyta się obecnie w „Dzienniku Poznańskim” i w „Dzienniku Porannym” o wielkich inwestycjach, które — ku wygodzie mieszkańców Poznania — planuje teraz zarząd miejski.

Wymienione gazety donoszą m. in., że zarząd miejski rozbudowuje obecnie ulicę Bukowską, jako nowoczesną arterję, łączącą śródmieście z lotniskiem i zamierza przeprowadzić przez ul. Bukowską linię tramwajową dla wygody osiedla willowego na terenach B. G. K., t. zw. „Abisynji”.

Naszemu zdaniem, tramwaj, jako taki, nie jest wcale nowoczesnym środkiem komunikacyjnym i napewno zawadzalby na nowoczesnej autostradzie, łączącej śródmieście z lotniskiem, a pośrednio Warszawę z Berlinem.

Dla mieszkańców „Abisynji” znacznie tańszym i wygodniejszym byłoby przedłużenie linii tramwajowej na ulicy Grunwaldzkiej.

Cóż jednak znaczą w zwykłej, gdy chodzi o to, by w mówić chłopom, że we wsi ich będzie las i rzeka. (ix)

Zjazd zastępców przewodniczących komisji klasyfikacyjnych

Dziś o godz. 8 rano rozpoczął się w Izbie Skarbowej w Poznaniu zjazd zastępców przewodniczących wojewódzkich komisji klasyfikacyjnych z całej Polski.

Na zjazd przybyli również delegaci ministerstwa, przewodniczący głównej komisji klasyfikacyjnej p. Koszko-

klasyfikatora w terenie, sposobie prowadzenia klasyfikacji i aparatu klasyfikacyjnego (p. Garlicki), dalej o sposobie prowadzenia klasyfikacji gromad, będących w szachownicy. Ponadto omawiane będą sprawy związane z opracowaniem instrukcji regionalnej. O ile pozwoli tylko czas, uczest-

Na zdjęciu uczestnicy zjazdu zastępców w przewodniczących wojewódzkich komisji klasyfikacyjnych.

b. dyrektor dep. ministerstwa skarbu, zastępca przewodniczącego głównej komisji klasyfikacyjnej p. inż. Fryderyk Zoll oraz inspektorowie tej komisji. Obradom przewodniczy dyrektor izby skarbowej w Poznaniu p. Sie radzki. Referentem głównym jest p. inspektor Mackiewicz z Poznania. Na dzisiejszym zebraniu referat o organizacji biura wojew. komisji klasyfikacyjnej i pracy inspekcyjnej wygłosił p. Mackiewicz.

Program dzisiejszego dnia obejmuje jeszcze referat o organizacji pracy

nicy zjazdu zwiędą miasto. Jutro o godz. 7 rano zjazd pracować będzie w terenie, dokąd uda się samochodami. Uczestnicy zjazdu zwiędą powiaty: poznański, obornicki, gnieźniński ewentualnie i jarociński, gdzie na miejscu zapoznają się z organizacją biura powiatowej komisji klasyfikacyjnej, z metodami pracy klasyfikacyjnej oraz z profilem charakterystycznych gleb. W godzinach popołudniowych odbędą się posiedzenie w izbie skarbowej oraz dyskusja.

indywidualne oraz zbiorowe przyjmuje Okręgowa Modelarnia LOPP., ul. Piekary nr. 16-17 do dnia 29 bm. we wtorki i czwartki od godz. 18—19. (x).
— * **Kurs wyrobu „płynnego owocu”.** Kurs wyrobu domowego nektarów odbędzie się we wtorek i środę, 22 i 23 września, w godzinach od 15—19 w Państw. Szkole Ogródnicstwa w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 169-171. Opłata 5 zł. Zgłoszenia do poniedziałku, 21 bm. o godz. 15. Tel. 68-88. (x).

WYCIECZKI

— * **Wycieczka do Biskupina.** W niedzielę, 20 bm. urzędująca sekcja wycieczkowa Koła Stow. Chrześc.-Nar. Nauczycieli szkół powszechnych wycieczkę autokarem do Lednicy, Lubowa, Gnieszna, Biskupina. Koszty wynoszą 7,50 zł. Wyjazd o godz. 8. Zbiórka na placu Wolności przed „Orbisem”. Zgłoszenia do soboty godz. 17 u kierownika wycieczki p. H. Sniegockiego, ul. Wierzbice 57, lub w P. B. P. „Orbis”. (x)

— * **Polski Touring Klub** organizuje dla swych członków oraz gości dnia 20 bm. wycieczkę samochodową do Miłowód. Wycieczka wyruszy z przed lokalu klubu o godz. 11.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Kwitną bzy.** W ogródku p. Pelagii Wroczińskiej przy ul. Sokoła 8, zakwitł po raz drugi krzak białego bzu.

— * **Ponowna rejestracja poborowych,** tj. urodzonych w roku 1916, odbywać się będzie codziennie od 1 października br. do 30 listopada br. włącznie, prócz niedziel i świąt w wydziale wojskowym, pl. Sapieżyński 9, I ptr., pokój 25. Bliższe szczegóły opadają obwieszczenia na słupach reklamowych.

— * **Poznaniowi przybędzie dwóch notarjuszy.** Z dniem 1 października b. r. liczba stanowisk notarjuszy w Poznaniu powiększona będzie z 10 na 12. Nowi notarjusze będą mianowani przez ministerstwo sprawiedliwości. Nie wiadomo, kto otrzyma wakujące posady, ale przypuszcza się, że nowymi notarjuszami będą emerytowani sędziowie sądu apelacyjnego w Poznaniu.

Poznań posiada dotychczas dziesięciu nast. notarjuszy: Czesław Chmielewski, Jarosław Garliński, Karol Jawornik, dr. Witold Jeszke, dr. Edward Korczyński, dr. Zygmunt Nowosielski, dr. Stefan Piechocki, dr. Witold Prądzyński, dr. Jan Ślawniowski i Kazimierz Żuromski.

— * **Piękna wycieczka kajakowa na Polecie.** W czerwcu br. wyjechali z Poznania na wycieczkę kajakową po Polesiu dwoje młodzi handlowcy pp. Stanisław Wdowicki i Roman Jankowiak. Wycieczkowicze udali się koleją do Brzeźnicy nad Rugiem, stąd zaś kajakiem popłynęli Muchawcem, kanałem Królewskim i Piną. — Zabawiwszy w mieście w Pińsku przez krótki czas, ruszyli Jasiółdą na kanał Ogińskiego, dalej Szczarą, Niemnem, przez Grodno, na Czarną Hańczę, później kanałem Augustowskim, rzeką Biebrzą na Na-

rew do Bugu, następnie Wisłą do Warszawy. Ze stolicy udali się Wisłą do Brdy, Starym Brdą do kanału Bydgoskiego, dalej Notecią przez Gopło, skąd wędrowali 10 kilometrów ładem, poczem przez jezioro Slesińskie na kanał Morzyński, a wreszcie Wartą dostali się do Poznania. W drodze przebywali dwa miesiące, utrzymując się z własnych funduszy. W czasie wycieczki kajakowej zwiedzili po drodze szereg miast. Nie obyło się też bez przygód. Na Narwi przewrócił się kajak, ale tak szczęśliwie, że nawet nie zgubili z rzeczy. Zaraz za Pińskiem zabłądzili i szukali drogi przez trzy godziny. Na kanale Królewskim z powodu niskiego stanu wody musieli ciągnąć kajak po mieliźnie. Młodzi sportowcy są z wycieczki — przeszło 2.000 km — bardzo zadowoleni, to też w przyszłym roku projektują również podróż kajakową, ale już na innej trasie. Podczas podróży

Słońca: wschód 5,32, zachód 17,59
Długość dnia 12 godzin 27 minut
Księżyc: wschód 9,46, zachód 18,42
Faza: 4 dzień po nowiu.

WYSZEDŁ Z DRUKU TOM IV „Wydawnictw Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism”:

Stan. Z. Zakrzewski

„Ogłoszenie Prasowe”

Stronic 99 zg 496 Cena 4 zł.

Do nabycia w większych księgarniach i w biurze Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, WARSZAWA — ZGODA 8
Skład główny: Księgarnia Gebethnera i Wolffa

posługiwali się dobrą mapą dróg wodnych inż. Tillingera. (sk.)

Troski mieszkańców Poznania

— * **Ulica do „Abisynji”.** Zarząd miejski przystąpił ostatnio do zbudowania jezdni na przedłużeniu ul. Grunwaldzkiej, łączącej miasto z osiedlem willowym na terenach B. G. K., t. zw. „Abisynja”. Zwieziono już pewną ilość betonowych krawężników i ułożono szyny kolejkowe. Również rozpoczęto na tym odcinku ustawianie lamp gazowych. Obok jezdni biec ma tramwaj, ale gdzie będzie chodnik dla pieszych, jeszcze niewiadomo.

Na budowę ulicy, łączącej osiedle z miastem, B. G. K. zamierza pożyczyc rządowi miejskiemu z górą 100 tys. złotych. Pieniądze te przydałyby się bardzo, ale cóż, kiedy B. G. K. żąda uchwały rady miejskiej.

Możliwe, że mieszkańcy „Abisynji” będą musieli czekać na ukończenie ulicy do czasu ukonstytuowania nowej rady miejskiej. (ks.)

— * **Nieporządku przed kościołem na Jeżycach.** Kilkakrotnie już mieszkańcy Jeżyc prosili o usunięcie z przed kościoła na Jeżycach masy gliny, szpeczącej otoczenie domu bożego. Dotychczas próśby te nie odniosły pożądanego skutku; glina leży nietknięta. Trudno doprawdy nie wyrazić zdziwienia, że taki stan rzeczy może trwać nadal, pomimo słusnych życzeń mieszkańców Jeżyc, aby wreszcie na aul. Kościelnej zapanował porządek.

Z TARGU

— Dnia 18 b. m. na placu Sapieżyńskim placem (w złotych za 60 kg wżgl. za sztukę):

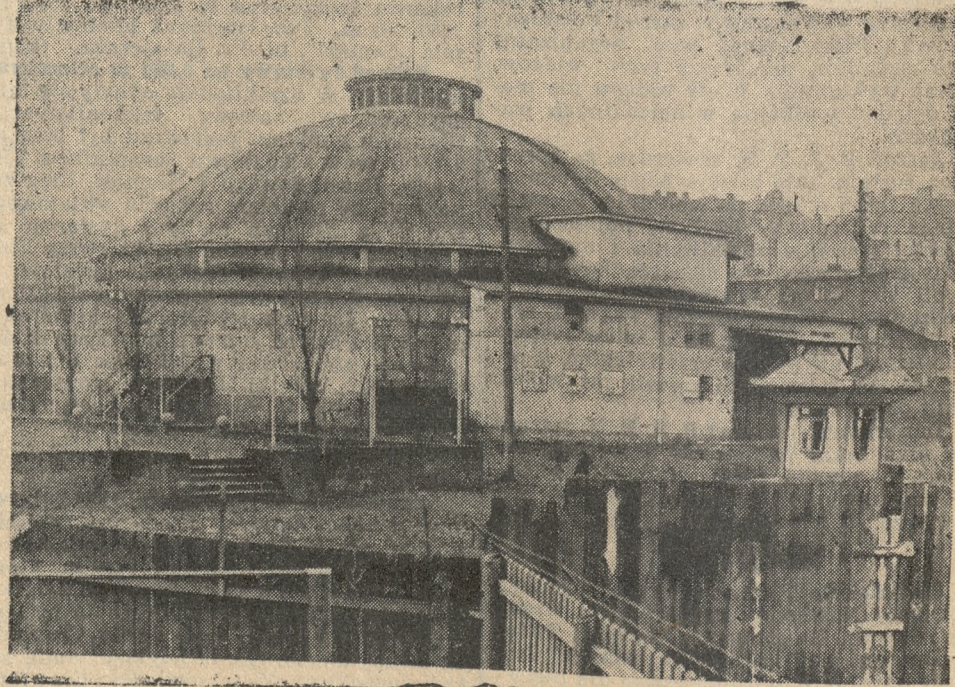
Nabiał: małe wiejskie 1,20—1,25, małe mlecz. 1,30—1,40, twardy 0,20—0,25, smetana (litr) 1,00—1,20, mleko (litr) 0,17—0,20, jaja mended 1,00—1,10.

Drób i dzicyzna: kura 1,60—2,30, kaczka 1,60—2,30, geś 2,50—3,50, gołębie (para) 0,60—0,90, para kurczak 1,50—2,40, para kuropatek 0,80—1,20, królik — 0,90—1,20.

Mięso: wieprzowina 0,70—1,00, wołowina 0,60—1,00, cielęcina 0,70—1,20, ekopowina 0,90—1,20, słonina 0,85—0,90, smalec 1,15—1,20, móżż całości 0,40.

Ryby: szczupak 1,20—1,30, węgorz 1,30—1,40, łn 1,10—1,20, leszcz 0,50—0,80, białe ryby 0,20—0,40, sandacz 1,50—1,60, sum (dziel.) 1,50—

NIKT NIE CHCE CYRKU OLIMPJA

Dzisiaj w sądzie grodzkim odbyła się druga z rzędu licytacji gmachu cyrku Olimpia i przyległych gruntów.

Cena wywoławcza wynosiła ogólnie 94.513,34 zł.

Dwóch głównych wierzycieli, a mianowicie firmę Perkiewicz i Bank Gospodarstwa Krajowego, zastępowali adw. Grzegorzewski i adw. Echaust.

Pierwszy obiekt, obejmujący grunt przyległy do cyrku oszacowany był na 4.786,67 zł. Grunt nabył p. Kazimierz Grzeszczak (Ślusarska 1a). Ter-

min przybicia nastąpi 25 bm.

Drugi obiekt, obejmujący pawilon restauracyjny i grunt w wysokości 7.928 m. kw., oszacowano na sumę 57.160 zł. Ponieważ do licytacji nikt nie przystąpił, uznano ją jako niedoszłą do skutku.

Trzeci obiekt, obejmujący nieznaną ilość gruntu i sam budynek cyrku, oceniono na 32.566,67 zł. Również i w tym wypadku z powodu braku nabywców do licytacji nie doszło. Na cyrku Olimpia ciążą zgłoszone pretensje w wysokości 49.890,23 zł. (wel)

ś. p. Stanisławowa Motty

Wczoraj, w czwartek, zmarła w Poznaniu, przeżywszy 88 lat, ś. p. Michałina z Danyszów Stanisławowa Motty, żona nieżyjącego od wielu lat ś. p. Stanisława Mottego, autora znanych „Przechadzek po Poznaniu“.

1.60, karp 1.00—1.10, karaś 0.60—1.00, ryby śnięte 20—30 gr mniej.

Raki mendel: 0.80—2.50.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 3—4, szpinak 10—15, buraki pecek 10, pietruszka (pecek) 10, seler (sztuka) 5—10, zielona sałata 3—5, rzodkiewki (pecek) 5, marchew (pecek) 5, kalafior 5—30, cebula 5, pomidory 5—10, fasola żółta 20—30, zielona 15—25, ogórki mendel 25—50, kapusta biała (główka) 5—10, włoska 10—15, modra 10—15.

Grzyby: Kurki (lisiec) 10—15, grzyby miedlane 20—30, borowiki 30—60, maślaki 15—25, pieczarki 20—30, rydze 0.40—1.00, zielone grzyby 20—30.

Owoce: jabłka 10—40, gruszki 10—25, owoce suszone 0.80—1.00, brzoskwinie 25—50, śliwki 10—15, borówki 40—50, winogrona 0.60—1.10.

RÓŻNE

— **Egzamin z zakresu instalacji elektrycznych.** Komisja egzaminacyjna, czynna przy państwowej wyższej szkole budowy maszyn i elektrotechniki w Poznaniu, ul. Bergera 5, zawiadamia zainteresowanych, że egzamin z zakresu instalacji elektrycznych prądów silnych odbędzie się w dniach 2 i 3 października rb.

Bliższych wiadomości udziela i przyjmuje zgłoszenia do dnia 28 bm. kancelaria od godz. 11—13 w dni powszednie.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Wypadek samochodowy.** Wypadki samochodowe uległ dziś rano p. Stefan Brodniewicz z Antoninka. Z powodu zderzenia naskórka na łokciu i innych pokaleceń, przewieziono pogotowie ratunkowe p. Brodniewicza do Szpitala Przemienienia Pańskiego. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Włamanie do mieszkania.** Przy ul. Mickiewicza 1 nieznani złoczyńcy włamali się do mieszkania p. Marji Mueller. Włamywacze wtargnęli do mieszkania prawdopodobnie przy pomocy podrobionych kluczy, lub też wytrychów. Łupem złodziej padło czarne damskie futro z czarnym kołnierzem, dwie bransoletki złote, ubranie męskie, futerko dziecięce i około 30 zł gotówki. Poszkodowana ocenia swe straty na przeszło dwa tysiące złotych. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Surowa kara na amatora cudzego roweru.** Telesfor Napierała miał pecha. W dniu 27 czerwca br., przechodząc ul. św. Marcina, spostrzegł w jednej z bram stojący rower, na którym spoczywała paczka. Rozejrzał się wokół podejrzliwie, czy nikt go nie obserwuje i chwycił za rower. Ponieważ rower był przymocowany, Napierała zadowolony się paczką, z którą czempredżej uszedł. Tuż za nim podążył posterunkowy Żaluski, który obserwował Napieralę i aresztował go. Jak się okazało paczka, którą skradł Napierała, zawierała bezwartościowe rzeczy, mimo to jednak amator rowerów powędrował na ławę oskarżonych sądu grodzkiego w Poznaniu. Sąd po wysłuchaniu świadka, posterunkowego Żaluskiego, wymierzył Napierale za usiłowaną kradzież roweru półtora roku więzienia, za kradzież paczki 7 miesięcy więzienia, skazując go na łączną karę 20 miesięcy więzienia, oraz orzekł utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 6. Oprócz tego sąd zarządził aresztowanie Napierale na sali rozpraw i osadzenia go w więzieniu.

— **Za kradzież kwiatów z cmentarza.** 19-letni Kazimierz Romanowski został skazany za kradzież kwiatów, dokonaną w dniu 27 czerwca br. na cmentarzu górczyńskim, na jeden miesiąc aresztu. (m.)

— **Sprawa oszukańczych machinacji przed sądem w Śremie.** Sąd okręgowy z Poznania, na sesji w Śremie, rozpatrywał w dalszym ciągu sprawę karną, która częściowo toczyła się już w Poznaniu i w Środzie przeciwko Stanisławowi Modalinowskiemu z Poznania, Mieczysławowi Mieloszyskiemu ze Śremu i Joskowi-czowi-Josna-Ber z Krakowa, oskarżonym o stałą działalność oszukańczą na terenie woj. poznańskiego w ciągu ostatnich 5 lat. Akt oskarżenia objął 40 wypadków oszustw, zresztą drobny tylko wycinek

Gdzie jest Małyjasiak?

Gniezno. (br.) Pisaliśmy obszernie o zaginięciu Jana Małyjasiaka z Gniezna, który w niedzielę, 30 sierpnia br., udał się nad jezioro Skorzęcińskie, aby zająć kąpiel. Od tej chwili zaginął wszelki

Zaginiony od 30. 8. 1936 Jan Małyjasiak z Gniezna.

ślad i ogólnie przypuszcza się, że Małyjasiak utonął w czasie kąpeli. Rybak Greczkowski przeszukał już w ciągu przeszło 2 tygodni całe jezioro i do dnia dzisiejszego nie natknął się na topielca.

przestępczej działalności oskarżonych, ujawnionych przez władzę, którzy poszkodowali kilkudziesięciu małorolnych, rzemieślników i ludzi dominjalnych na sumę przeszło 10 tysięcy złotych.

Oskarżeni, będąc agentami żydowskiego biura zleceń braci Kraszewskich z Poznania (ul. Towarowa 4) i Zydą Goertnera, jeździli samochodem po wsiach i miasteczkach, gdzie, przedstawiając się za inspektorów i dyrektorów domów bankowych, które zajmują się dokonywaniem transakcyj handlowych i obligacjami pożyczek państwowych, w podstępny sposób wprowadzali w błąd właścicieli papierów wartościowych i wyłudziali od naiwnych cały nieraz majątek. Rozprawa jest jednym z fragmentów oszukańczych machinacji żydowskiej szajki kombinatorów z Krakowa, Lwowa i Katowic.

Na rozprawie prokurator Liptak w przemówieniu swym wykazał winę wszystkich oskarżonych i ich balamutne tłumaczenie się. Oskarżeni w ostatnim słowie prosili o łagodny wymiar kary, twierdząc, że są ofiarami Żydów. Wyrok zostanie ogłoszony w sądzie okręgowym w Poznaniu. (su.)

Z WIELKOPOLSKI

— **GNIEZNO.** W Woźnikach pod Gniezmem na szkodę rol. Ferdynanda Lasia spalili się stóg żyta.

— **Pod przewodn. p. Karpińskiego** obradowało Bractwo Karkowe w Gnieźnie nad sprawą strzelania świętomichalskiego, które odbędzie dn. 27 bm. Prócz strzelania o godność zwycięzcy i rycerzy przewidziane jest strzelanie o 20 nagród. W dalszym ciągu obradowano nad sprawą przejścia strzelnicy na własność K. K. O. miasta i nad wydzierżawieniem hali strzeleckiej. Dalej powstał projekt wydzierżawienia stałego lokalu zebrań Bractwa. Decyzja zapadnie na przyszłym posiedzeniu Bractwa.

— **L. O. P. P.** w czasie od 24 bm. — 1. 10. urządził cały szereg imprez, jak konkurs latawców na wieżę oraz konkurs baloników itp.

— **W niedzielę o godz. 12 w „Słońcu“** odbędzie się mistrzowskie zawody bokserskie Ostrowia — Stella. W walkach spotkają się najsilniejsze składki zespołów Ostrowia i Stelli z uwagi na decydującą stawkę wejście do kl. A.

— **GOSTYN.** Zawody okręgu gostyńskiego K. S. M. odbyły się w ub. niedzielę przy udziale licznej publiczności. Wyniki są następujące: w pięcioboju I. miejsce zajął p. Oppita Jerzy K. S. M. Gostyn, w sztafecie 4x100 m. K. S. M. Wielkie Strzelce, w biegu na 300 m. p. Tyrakowski K. S. M. Gostyn, w koszykówce i siatkówce również K. S. M. Gostyn. Zawody odbyły się na boisku K. S. M. w Gostyniu. (gp)

— **GRODZISK.** W ub. niedzielę odbył się tu Zjazd Okręgowy XIII. Okręgu Kół Spiewaczy. Zjazd rozpoczął się uroczystą mszą św. w kościele farnym. Zjazd otworzył prezes okr. p. Fiebibich emeryt. kier. szkoły z Wolszyny. Do konkursu stanęły Kola z Wolszyny, Grodziska, Rakoniewic i Łąskiego. W kategorii II. wykonały chóry mieszane pieśń Prośnika „Oj uśnij”, a chóry męskie „Śniło mi się śniło”. Pierwszą nagrodę zdobył chór „Harmonia” Grodzisk 29½ pkt., dyrigował p. Dr. Mikołajczyk. drugą nagrodę Wolsztyń 27 pkt. Chór męski Grodzisk pod dyr. p. Pasieliela otrzymał I. nagrodę — 24½ pkt. W trzeciej kategorii I. nagr. wziął chór męski Rakoniewice, dyr. był p. Świętlewski. Chór mieszany Rakoniewic I. nagrodę. Jury stanowili pp. prof. Wiechowicz z Poznania, ks. mansj. Jaskulski z Grodziska oraz Dr. Mazurkiewicz burmistrz z Grodziska. Poza konkursem śpiewały również chóry z Opalenicy i Bukowca. Po konkursie popisywały się poszczególne chóry śpiewem w ogrodzie Strzelnicy. Wieczorem odbyła się w salach Strzelnicy zabawa.

— **Wielka manifestacja antykomunistyczna** urządził dn. 20 bm. Stronictwo Narodowe w Grodzisku. O godz. 9 rano zbiórka wszystkich członków S. N. z powiatu nowotomskiego w Strzelnicy, poczem wymarsz do kościoła na uroczystą mszę św. Po mszy św. wielkie publiczne zebranie. (gd)

— **JAROCIN.** Powracających z manewrów żołnierzy witalo miasto entuzjastycznie. Ulice i rynek były bogato udekorowane w sztandary narodowe. Mimo dnia roboczego, zebrały się niezliczone tłumy publiczności oraz szkoły i organizacje, które gorąco witały maszerujące wojsko zaspjając je kwiatami. Przed ratuszem przemówił p. burmistrz Rogalski. Str. Nar. udekorowało dom w rynku, w którym miesi się

Zamierza on jeszcze obszukać brzegi jeziora, zarośnięte sitowiem.

W środę udała się żona Małyjasiaka za namową kilku osób do „jasnowidza“ w Obórcie pod Gniezmem, celem zasięgnięcia informacji o zaginionym mężu. Jasnowidz orzekł, że Małyjasiak po kąpeli przeszedł do lasu, a obecnie, po otrzymaniu odzieży, błądzi od wioski do wioski, gdyż cierpi na zanik pamięci. Szczegół ten jest nader ciekawy, ponieważ p. Małyjasiakowa oświadczyła naszemu korespondentowi, że istotnie mąż jej już dwukrotnie wykazał zanik pamięci, raz w dzieciństwie, a drugi raz przed 14 laty, w rok po ślubie.

Dalszy, bardzo ważny szczegół podał szofer dyrektora zakładów miejskich w Gnieźnie, p. Wawrzyński, który krytycznego dnia pojechał samochodem do Skorzęcina i tam kilkakrotnie rozmawiał z Małyjasiakiem. Szofer widział, jak Małyjasiak spokojnie się kąpał, jeździł łódką i plażał. Kiedy Wawrzyński wyjeżdżał samochodem do Gniezna, widział jeszcze, jak Małyjasiak brodził po kolana w wodzie, następnie wrócił na ląd i około godziny 18.30 szedł w kierunku lasu w kostiumie kąpielowym.

Podajemy rysopis Jana Małyjasiaka: wysokość 1.90 m, twarz okrągła, cera śniada, włosy zaczesane do tyłu, na policzku mała blizna, silnie zbudowany. — Wszelkie wiadomości, dotyczące zaginionego, należy skierowywać do komendy P. P. w Gnieźnie, bądź też do najbliższego posterunku.

sekretarjat S. N. Umieszczono tam transparent z napisem „Niech żyje Armia Narodowa“.

— **Srebrne godły małejskie** obchodzi w dniu 26 bm. pp. Władysław i Stanisława z Warkoczek Ziemiawiczkowie. (jp)

— **KRZYWIN.** W poniedziałek odprawiona została msza św. za spokój duszy śp. Władysława Kwiecińskiej, ofiary znanych zajęć krzywińskiej. Msze św. zakupili b. więźniowie, oskarżeni o udział w trybie zająciach, przeciw którym, jak wiadomo, sprawę w sądzie apelacyjnym w Poznaniu umorzono. Drugą mszę św., odprawioną za śp. Wł. Kwiecińska, w rocznicę jej pogrzebu, oraz za zmarłych członków, zakupili byli członkowie Str. Nar. (kp)

— **LESZNO.** Władza duchowna mianowała proboszczem parafii leszczyskiej ks. dr. Stefana Abta, dotychczasowego administratora parafii lechlińskiej w pow. wargowieckim. (lh)

— **LESZNO.** W ub. wtorek wróciła do Leszna z manewrów część tut. garnizonu. Miasto przystrojono girlandami i chorągiewami. U wylotu ul. Marsz. Piłsudskiego odebrał defiladę dowódca garnizonu, poczem pułk udał się na zastępowy odczynek.

— **Kurs kucia koni** w szkole wydz. pow. rozpoczyna się dn. 1. 10. Zgłoszenia kierować do kierownika kuźni. Leszno, ul. Średnia 10.

— **W niedzielę zobaczymy znów, po dłuższej przerwie drużyny piłkarskie** na starcie. O godz. 16 odbędzie się pierwszy mecz o mistrz. Ligi Okręg. między Polonią i Koroną, a o godz. 11 na boisku „Sokoła“ odbędzie się mecz między „Sokolem“ Leszno a „Sokolem“ z Rawicza. (lh)

— **NOWY TOMYSŁ.** Tegoroczne targi chmielarskie odbędą się dnia 24 bm. w sali „Kresowianka“. Plantatorzy i eksporterzy wikliny pow. nowotomyskiej organizują pokaz wikliny i wyrobów wikliniarskich jako osobny dział na targach chmielarskich.

— **Nieruchomość p. Dr. Rosta przy ul. Dworcowej** nabył drożdż kupna p. Jan Weber.

— **Ujęto w Niemczech i odstawiono do granicy w Zbaszynie** syna tut. m. rzeźniczego, Niemca Ottona Korna, Gerharda, który przed służbą wojskową zbiegł do Niemiec. Korn mimo młodego wieku odpowiadał przed sądem za przestępstwo polityczne i kradzież z włamaniem.

— **Delegatem Wojew. Biura do spraw finansowo-rolnych w Poznaniu** na pow. nowotomyski, mianowany został p. Władysław Kafuła, mający biura w domu p. Maszewskiego. (tp)

Z POMORZA

— **TORUŃ.** Z dniem 15 bm. rozpoczęła Pom. Izba Rzemieślnicza urzędowanie w Toruniu w odnowionym gmachu miejskim przy ul. św. Katarzyny 9—11.

— **Na budowę gmachu Muzeum Ziemi Pomorskiej** w Toruniu zebrano dotychczas drogą dobrowolnych składek kwotę 218.069,58 zł.

— **Policja ujęła 22-letniego Edmunda Górskiego,** który onegdaj dokonał zuchwałej kradzieży w mieszkaniu Marasińskiego przy szosie Chelmińskiej. Cześć łupu znaleziono i zwrócono poszkodowanemu, a Górskiego osadzono w więzieniu.

— **W pobliżu Chelmży (pow. toruński)** pod Bielczynami uległ wypadkowi samochód prez. m. Grudziąda, p. Włodka. Podczas szybkiej jazdy pękł resor i jedynie dzięki przytomności umysłu szofera, który zdołał zatrzymać wóz, prez. Włodek wyszedł z wypadku bez szwanku. (z)

Nieludzki ojciec

Toruń. (PAT). Władze policyjne dokonały u jednego z gospodarzy w Rumienicy (pow. lubawski), Antoniego Jaworskiego, niezwykłego odkrycia. Mianowicie w ciemnej komorze znaleziono przywiązanego łańcuchem do ściany obrośniętego nagiego mężczyzny, znajdującego się w stanie zupełnego wycieńczenia. Okazało się, że jest to syn Jaworskiego, 32-letni Władysław, którego nieludzki ojciec więził od dłuższego czasu. Uwolniono go z łańcucha i oddano pod opiekę zarządowi gminy w Prątnicy.

Jaworski zeznał, że więził syna dlatego, iż ten jako umysłowo chory stawał się niebezpieczny dla otoczenia, a nie chciał go leczyć w obawie dużych kosztów. Należy zaznaczyć, że Jaworski jest zamożnym gospodarzem na 80 morgach.

Dźwięki walca...

i miodnych szlagierów w interpretacji Big-Boys w „Café Clubie“, pl. Wolności 17. Występy: „Fortuna la Creole“ i W. Łaskota.

Pg 6925-35,150

Przestępczość wśród dzieci

Toruń (z). — W ostatnich miesiącach przestępczość wśród młodzieży toruńskiej uczyniła zastraszające postępy. Jak wykazuje kronika spraw sądowych, w Toruniu w czasie od maja roku bież. do chwili obecnej przed sądem grodzkim i okręgowym odbyło się 57 spraw karnych przeciw małoletnim przestępcom w wieku od 10 do 18 lat za kradzieże, napady, włamania i oszustwa.

Aby dać chociaż pobieżny obraz groźnej tej dla porządku społecznego sytuacji, przytaczamy kilka faktów:

Dnia 4. 7. br. 15-letni A. Wojszewski, 14-letni Wojciechowski i 15-letni Ostrowski, wszyscy karani już aresztem i upomnieniem za kradzież węgla, skazani zostali na umieszczenie w zakładzie poprawczym.

W tym samym miesiącu 16-letni Laude za cały szereg kradzieży z włamaniem skazany został również na umieszczenie w domu poprawczym, a wśród oskarżonych o spowodowanie krwawych zająć na pl. Teatralnym w dniu 8 czerwca b. r. znajdował się również 18-letni Ułaszewski.

Najsmutniejszą z tych spraw był proces, który odbył się w dniu 9 b. m. przed sądem grodzkim w Toruniu: 10-letni (!) Sobocki i 14-letni Twardowski zostali skazani za dokonanie zuchwałych kradzieży w biurze Państw. Monopolu Spirytusowego na Mokrem.

Niech kilka tych faktów wystarczy dla zilustrowania nędzy moralnej wśród młodzieży toruńskich przedmieść. Z ubolewaniem trzeba ponadto stwierdzić, że podana przez nas cyfra 57 rozpraw oznacza znaczny wzrost przestępczości w stosunku do roku 1935. Przyczyną tego niewątpliwie jest wielka nędba ogólna, brak odpowiednich warunków wychowania w domu rodzicielskim. Społeczeństwo toruńskie z obawą patrzy na stały upadek moralny młodzieży, szukając dróg, jak zaradzić rosnącemu niebezpieczeństwu.

Czytelnikom naszym donosimy, iż utworzyliśmy własną agenturę „Kurjera Poznańskiego“

w Nekli

Agenturę prowadzi p. Franciszek Zmyślony, Nekla, skład kolonialny. Agentura jest upoważniona do przyjmowania zamówień na prenumeratę i ogłoszenia. Agentura dostarcza gazetę jeszcze tego samego dnia po południu.

Administracja

Z GDYNI I WYBRZEŻA

— **GDYNIA.** Na nadbrzeżu angielskiem w porcie gdyńskim oddano do użytku dwa nowe dźwigi półportalowe o nośności 3 tonn każdy. Nowe dźwigi zostały całkowicie wykonane w kraju.

— **Towarzystwa śpiewacze i muzyczne w Gdyni** odbyły zebranie, które poświęcono sprawie powstania stałego teatru w Gdyni. Zebranie wyłoniło specjalny komitet, który w porozumieniu z władzami miasta będzie się tą sprawą zajmował.

— **Do Gdyni przybył Statek „Canada“** bezpośrednio z Kalifornii. Statek przyniósł wielki transport owoców. Samych pomarańcz kalifornijskich aż 15 tys. skrzyń. Owoce umieszczono w chłodni portowej. (p)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

— **Na założenie sklepu w Gostkowie** pod Łęczycą: Zebranie w ekspozyturze „Oreodownika“ w Łodzi: H. S. 5.—, J. Olejniczak 3.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 18.50 zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 17 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

— **Urzednik archiwum wojsk.** Roch Morcinek w Warszawie i stud. wydz. hum. Elżbieta Skalkowska; mech. samoch. Stanisław Kuźniak i ekspj. Magdalena Włodarczykówna; rob. Józef Czarnecki i Stanisława Stachowiakówna; murarz Franciszek Luksa i Jadwiga Klaczyńska; woźnica Marian Szymkowiak w Krzyżownikach, pow. pozń., i Marja Sobkowiakówna; tok. Stanisław Piotrowski i Stefania Przybylska; ślus. Stanisław Tylkowski i Franciszka Gurowska; fryzj. Czesław Kaczmarek i Franciszka Korczyka.

Z o n y :

Wczoraj Urząd Stanu Cywil. nie zanotował żadnych zgonów.

STAN POGODY W POZNANIU
18 września 1936

Temperatura 7 godz. + 11,4
Ciśnienie 7 godz. 766,0 mm. wysokie
Zachmurzenie 7 godz. pogodnie
Wiatr 7 godz. kierunek wschodni, szybki, 4 m/sek.
Temperatura w dniu 17 września br. była: najwyższa + 22,3 o godz. 13, najniższa + 9,8 o godz. 6
Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: Pogoda na sobotę: Dalej jeszcze pogodnie i ciepło.

Który film najbardziej się podoba?

Kinoteatr „Swit“ ma, szczególnie wśród amatorów filmów sensacyjnych, awanturnych i niesamowitych, wyrobioną opinię. Bywalcy „Switu“ wiedzą dobrze, że tutaj czeka ich zawsze silne emocje, że film ich rozciekawia, że śledząc akcję sensacyjnej historii, albo dramatyczne przygody bohaterów filmowych, na dwie godziny zapomną o rzeczywistości i żyć będą wrzuceniami i wrażeniami postaci z ekranu. Emocja, sensacja, tajemniczość — to *specialité de la maison* kina „Swit“. Ulegając gustom swoich stałych widzów, dyrekcja kina „Swit“ zabiega o to, aby na swym ekranie zaprezentować wszystkie w tej dziedzinie nowości. Na czas najbliższy naprzykład, jak się w dyrekcji dowiadujemy, w repertuarze „Switu“ figurują jeden za drugim dziesięć filmów sensacyjnych. Jaki jest gust publiczności — takie programy.

Abym ten gust publiczności dokładniej jeszcze wybrać, zwróciła się dyrekcja kina „Swit“ do nas z propozycją zorganizowania wśród naszych czytelników, a bywałe kina — ankiety na temat: „Który film się państwu najbardziej podoba?”

Na czas najbliższy przewiduje się, jak wspomnieliśmy, dziesięć emocjonujących filmów. Są to — w kolejności wyświetlania — „Złote jezioro“ — film produkcji sowieckiej, pełen wrzuszających przygód, rozgrywający się na tajgach syberyjskich; „Biuro zaginionych ludzi“ — film kryminalny z B. Davis, L. Stonem i P. O'Brien; „Fort Douamont“, „Bohaterowie ulicy“ — film gangsterski, „Srebrna torpeda“, „Amerykańskie awantury“ — sensacyjna komedia, „Serce ze stali“ — dramat sensacyjny, „Niewidzialny promień“ — film niesamowity z B. Karloffem i B. Lugosi, „Burlak“ i „Doktor X.“ z Fay Wray, L. Atwillem i L. Tracy. Dyrekcja „Switu“ chodzi o to, aby widzowie wypowiedzieli swę zdanie o tych, w różnym charakterze filmach i wybrali te, które najbardziej im się podoba.

Ankieta ta połączona będzie z konkursem, a konkurs z cennymi nagrodami. — Kasa kina wydawać będzie, począwszy od poniedziałku przyszłego tygodnia specjalne karty udziału w konkursie. Uczestni-

Więści z frontu

Po przerwie

W komunikatach naszych z placu boju nastąpiła niejaka przerwa.

Uczyniliśmy to z dwóch względów: przede wszystkim nawiązaliśmy nierozważną styczność z nieprzyjacielem, innymi słowy zwiąaliśmy się z nim silnym ogniem „na odległość widoczności“ a — wiadomo — cokolwiek zwiąże się na ziemi, trudno jest rozwiązać. — Wojsko bowiem — jak to tłumaczył pan sierżant — to nie jest małżeństwo... Jak się weźmie za bary do kupy — to już na amen.

W takich warunkach, oczywista, trudno było choćby marzyć o pisaniu. Tem bardziej, że dawał się odczuwać brak odpowiedniego sprzętu pisarskiego, jak biurka, atramentu czy ołówka lub choćby papieru, którego nie używalimy dosłownie do żadnych celów.

Drugi względ podyktowany był taktyką bojową. Okazało się bowiem, że nieprzyjaciel jest stałym i gorliwym abonentem „Kurjera“ (czy „Ore-downika“) i że szczególnie zainteresowaniem śledzi nasze wieści z frontu, a znając stąd nasze położenie i zamiary, płała nam potem figle.

Jak widzimy, w wojsku należy zachować ścisłą dyskrecję i pewnie też dlatego nie angażuje się do wojska naszych przemysłowych pań...

Tak zresztą robił kolega marszałek Badoglio, walczący ode mnie w rejonie południowym. Nieszczęsny negus, czytając skwapliwie jego komunikaty z frontu w „Kurjerze“ orientował się doskonale w zamiarach włoskich i wojnę... przegrał.

Znajomość myśli i zamysłów przeciwnika — wiadomo — to połowa wygranej. Jeśli zaś negus tę całą wojnę przetrwał, to — naszym zdaniem — dlatego, że kolega Badoglio, zorjentowawszy się w czym rzecz, podawał komunikaty dopiero po ich wykonaniu, czego (Heil!) Sallasie prawdopodobnie nie zauważył i brał je za dobrą monetę włoską.

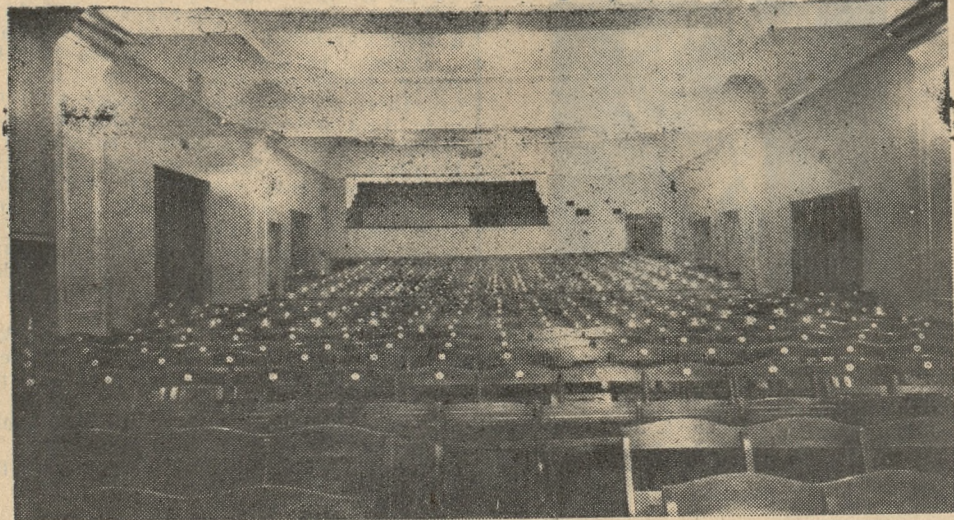
Stąd w początkowej fazie natarcia włoskiego widzieliśmy pewne niepowodzenia. Takie jest nasze zdanie jako fachowca materij i, bądź co bądź, dowódcy na niewielkim froncie.

Wszelkie wiadomości z frontu będą odtąd o parę dni spóźnione. Jestem przekonany, że wyrozumiały czytelnik zechce łaskawie wyrozumieć tę niewielką nieaktualność, podyktowaną troską o silne utrzymanie ciężko zdobytych przez naszych bohaterów piechurów pozycji. Ostateczne bezapelacyjne zwycięstwo.

Trzymamy się dzielnie. Wojsko moje w pomietłych portkach stoi ante portas. Maluczko, a zdobędziemy Madyry!

T.Z. HERNES.

cy konkursu muszą obejrzeć wszystkie filmy konkursowe, przyczem kasa stemplować będzie odpowiednio kartę uczestnictwa przy wykupywaniu biletu. Po zakończeniu całego cyklu filmów odbędzie się głosowanie widzów. Z dziesięciu filmów każdy głosujący wybierze trzy najlepsze, zaznaczając, któremu filmowi przyzna pierwszą, któremu drugie i trzecie miejsce. Specjalnie powołane jury konkursowe obliczy oddane głosy, odpowiednio do miejsca punktując filmy. Pomiedzy uczestników konkursu, którzy najlepiej o-

Odnowiona i przebudowana niedawno sala kinoteatru „Swit“.

Automatyczny telefon

Na ostatniej wystawie wynalazków w Turynie zademonstrowano ciekawe urządzenie, umożliwiające obustronną rozmowę telefoniczną nawet podczas jazdy samochodem. Jest to nowy tryumf radjotechniki, gdyż tylko dzięki falam elektro-magnetycznym udało się pomysłu szczęśliwie zrealizować. Przy pomocy wynalazku inż. Mastinięgo, każdy abonent może przeprowadzić rozmowę z dowolnym drugim abonentem, nawet jadąc samochodem.

Urządzenie składa się z dwóch radiostacji nadawczo-odbiorczych, z których jedna jest, dajmy na to, zainstalowana w samochodzie, a druga w mieszkaniu i poprzez specjalne urządzenia przekąźnikowe jest sprężnięta z normalnym aparatem telefonicznym, włączonym do sieci automatycznej. Urządzenie pozwala nie tylko na przeprowadzenie rozmowy między abonentem jadącym w samochodzie, a dowolnym abonentem znajdującym się w mieście, ale również odwrotnie może on być wywołany podczas jazdy. Wystarczy uruchomić nadajnik radiostacji i nakerknie numer tarczą telefoniczną, wszystkie inne czynności odbywają się automatycznie. To samo się dzieje, jeżeli ktoś połączy się z telefonem w naszym mieszkaniu. Zainstalowana radiostacja automatycznie przekaże rozmowę do aparatu, znajdującego się przy nas. Jednym słowem, aparatem telefon., znajdującym się przy radiostacji, można posługiwać się zupełnie tak samo, jakby to był telefon spokojnie stojący na biurku w mieszkaniu.

Doniosły ten wynalazek znajdzie niewątpliwie licznych odbiorców, gdyż może on oddać nieocenione usługi.

Miejski Chór Filharmoniczny

Dyrekcja koncertów symfonicznych w Teatrze Wielkim organizuje w nowym sezonie kilka cyklów koncertowych, obejmujących obok wieczorów symfonicznych, również stałe koncerty oratoryjno-kantatowe, w których wystąpi po raz pierwszy nowo organizujący się wielki chór miejski, noszący oficjalną nazwę „Miejski Chór Filharmoniczny“.

Zespół ten, pozostający pod opieką decernenta Kultury i Sztuki w Zarządzie Miejskim, p. radcy Zygmunta Zaleskiego, będzie wykonywał pod stałym fachowym kierownictwem i ze współudziałem orkiestry symfonicznej stoł. m. Poznania arcydzieła literatury oratoryjno-kantatowej, przyczyniając się do wypełnienia braku takich koncertów w naszym życiu muzycznym.

Członkowie Miejskiego Chóru Filharmonicznego korzystać będą z dostępu na koncerty symfoniczne i do opery, zobowiązuje się natomiast do systematycznej pracy prób, których regulamin przestrzegany będzie z całą ścisłością. W bieżącym sezonie chór wykona „Quo vadis“ Nowowiejskiego, IX Symfonię Beethovna i jedno z wielkich oratoriów klasycznych.

Naczelne kierownictwo artystyczne Miejskiego Chóru Filharmonicznego spoczywać będzie w rękach dyr. dr. Latoszewskiego, którego znakomite wyniki pracy chórowej zyskały entuzjastyczne uznanie nietylko w kraju, ale i zagranicą. (Głośnie sukcesy „Hasła“ w Berlinie, Budapeszcie, Genewie, Brukseli i w Paryżu).

Kandydatów do chóru przyjmować się będzie od poniedziałku, 20 bm. do środy, 30 bm. włącznie, codziennie między godz. 18—19 w gmachu Teatru Wielkiego. Po tym terminie zgłoszenia nie będą uwzględniane, a próby rozpoczyna się niezwłocznie. Wymagane są kwalifikacje głosowe, znajomość pisma nutowego, dobry słuch. — Szczególnie uwzględniać się będzie doświadczenie w pracy chórowej. Dla uniknięcia nieporozumień dyrekcja zaznacza,

cenia wartość filmów, rozdanych zostanie szereg cennych nagród, ofiarowanych przez różne firmy. Już dotąd firma radiowa „Emka“ (ul. Wrocławska 30) ofiarowała na pierwszą nagrodę radjoparat trzylampowy z głośnikiem „Emka“ III B, a firma „Ozdoba“ (św. Marcin 4) — na drugą nagrodę — serwis porcelanowy do kawy na 6 osób. Wśród dalszych nagród jest m. in. litrowa butelka „Krupniku“ polskiego hr. Tarnowskiego — dar probierni „Dzików“ i litrowa butelka wina węgierskiego z winiarni Wiśniewskiego, półroczne i kwartalne passe-partout oraz kilkadziesiąt biletów wstępu do kina „Swit“. W konkursie mogą brać udział wszyscy czytelnicy naszego pisma. (ver.)

JĘDRZEJ GIERTYCH

Kajakiem po Niemczech

XIII LIST Z PODRÓŻY

27) Nie zauważyłem w Niemczech zbyt wiele wysiłków nad podniesieniem moralnego stanu społeczeństwa, niesłychanie w XX wieku obniżonego. Wprawdzie podobno z homoseksualizmem w Niemczech, po likwidacji frondy Roehma, w szeregach obozu hitlerowskiego się naogół uporano. Pornografii naogół widzi się niewiele. Ale np. w publicznych ustępach stoją po dawnemu automaty z napisem „Männer hütet Eure Gesundheit!“, zawierające wyroby gumowe o niezbyt moralnym przeznaczeniu! Swobody w obcowaniu ze sobą młodzieży obojga płci zaobserwować można na oko dość dużo; jak na państwo rządzone przez ruch, chcący swój naród odrodzić, — o wiele za dużo.

Z drugiej strony — być może nie da się zbyt wiele zrobić na raz. Niemcy przedhitlerowskie ugrzęzły już tak mocno w rozkładzie moralnym, że wiele trzeba czasu i wysiłków, by je z tej drogi nawrócić!

Życzyć im musimy szczerze — by im się nawrócić udało. Bo lepiej jest mieć za sąsiada zdrowy, choćby groźny swą siłą, wielki naród, niż kupę zgnilizny. Zgnilizna obecnością swą zaraża; tak samo, jak zaraźliwe są prądy odrodzenie.

O jednej ważnej dziedzinie życia niemieckiego nie zdołałem się dowiedzieć nic bliższego: o istotnym stosunku do chrześcijaństwa wogóle, a do katolicyzmu w szczególności.

Konflikt między hitleryzmem a Kościołem jest faktem ogólnie wiadomym. Ale czy to konflikt głęboki i trwały? Czy da się go z czasem usunąć? Czy zdoła się hitleryzm z czasem odzyskać od kolidujących z założeniami wiary katolickiej doktryn neopogańskich i materialistycznie rasowych. Dla odpowiedzenia sobie na te pytania nie zdobyłem żadnych materiałów prócz dwóch, powierzchownie zaobserwowanych faktów: z wielkim rozmachem prowadzonej propagandy antykatolickiej pisma „Schwarze Korps“, oraz widoku umudrowanych hitlerowców, przykładnie modlących się w katolickim kościele.

A to pytania ważne! Od odpowiedzi, jakoby dać na nie należało, zależy w dużej mierze przyszła ewolucja stosunków w Niemczech i przyszłe oblicze narodu niemieckiego.

Przechodząc do ostatniej konkluzji w omówionej tu grupie zagadnień, należy postawić pytanie: czy hitleryzm wzmacnia Niemcy i czy jest w życiu i historii narodu niemieckiego zjawiskiem dodatnim? Tak! niewątpliwie tak! Wzmacnia on ten naród potężnie, odradza go wielostronnie! Słepo, kto tego nie widzi! — Ale na pewne ujemne cechy hitleryzmu też oczu zamykać nie wolno. Jeśli ruch ten pod pewnymi względami poddany będzie reformie, lub nie ulegnie ewolucji, która pewne jego, niepożądane rysy stopniowo zładodzi, owoce jego wysiłków odrodzieńczych mogą się okazać połowiczne i kruche. Tak mi się przynajmniej wydaje na podstawie tego, co o hitleryzmie wiem.

Czy hitleryzm może być wzorem dla nas? — Pod wielu względami niewątpliwie tak. Możemy się ogromnie wiele od hitleryzmu nauczyć, musimy ogromną liczbę jego doświadczeń i pomysłów zużytkować.

Mimo to, zasadniczy zrąb systemu hitlerowskiego musimy uznać za obcy nam. Pod wielu względami pokrewny, pod wielu względami analogiczny, — ale obcy. System rządów narodowych w Polsce — gdy nadejdzie bliższa już bodaj, chwila jego zbudowania — musimy stworzyć wysiłkiem myśli własnej i samodzielnej.

(Ciąg dalszy nastąpi).

RADJO

Nowa radiostacja we Lwowie

Dnia 19 bm. nastąpi uroczyste otwarcie nowej radiostacji lwowskiej, która otrzymała obecnie 50 kw w antenie. Inauguracja nastąpi o godz. 16.00. Uroczystość rozpoczyna przemówienie władz miejscowych i władz Polskiego Radia, poczem nastąpi część koncertowa w wykonaniu orkiestry Tadeusza Serezyńskiego. Koncert reprezentacyjny organizuje rozgłośnia lwowska o godz. 21.00 z udziałem najwybitniejszych solistów. Audycje te transmitowane będą przez wszystkie radiostacje polskie.

„Jakie piosenki są ładniejsze“

Jakie piosenki są ładniejsze? Oto temat zacietego sporu, jaki prowadzić będą ze sobą w sobotę o godz. 19.00 góral i mazur na fali radiowej. Każdy z nich bronić będzie wytrwale swych piosenek i tańców. Jak ten spór będzie wyglądał, przekonają się radiosłuchacze w czasie koncertu w wykonaniu Kapeli Ludowej Feliksa Dzierżanowskiego i solistów.

że przynależność do Miejskiego Chóru Filharmonicznego nie wyklucza możliwości współpracy członków również w innych chórach.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Dziś z powodu próby generalnej „Tessa“ przedstawienia niema. Jutro premiera „Tessa“, sztuki, która zdobyła na wszystkich scenach świata olbrzymie powodzenie. Dyrekcja Teatru Polskiego wystawia ją w nowej oprawie. Obsada ról będzie pierwszorzędna. „Tessa“ obudziła zrozumiałe zainteresowanie wśród bywalców teatru, zamówienia na bilety są duże.

Z Teatru Nowego

Dziś świetna komedia J. Krzewińskiego „Pierwszy występ pani premierowej“ interesująca akcja oparta jest na autentycznym wydarzeniu w stolicy. Galeria przezabawnych typów w świetnym wykonaniu pp. Relewicz - Ziemińskiej, Dowmunt, Smoczyńskiego, Purzyckiego, Jarcnia, Kwiatkowskiej, Gozdeckiej i in., na tle pięknego wnętrza, sprawiają, iż przedstawienie pozostawia niezapomniane wrażenie.

Najbliższą nowością Teatru Nowego będzie komedia kameralna E. Scribe'a „Szkłanka wody“. W sztuce tej wystąpi ulubienica Poznania p. Jadwiga Zaklicka.

Kogo Pan szuka? —

Napewno siedzi u George'a przy wyśmienitej kawie.

Pl. 69 21-38.149

Pożegnanie kleryków i studentów z Francji

„Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie“ żegnała onegdaj kleryków i studentów z Francji, którzy za jej staraniem spędzili wakacje w Polsce. Niezwykły nastrój zapanował w biurach „Opieki“, gdzie przy herbatce żegnał miłych gości wiceprezes stowarzyszenia, szczególny przyjaciel naszej młodzieży z zagranicy, ks. dr. Stanisław Janicki.

W imieniu kolegów odpowiedział na to przemówienie prezes Stow. Studentów Polaków Północnej Francji, kleryk Jan Kilichowski, słowami, pełnymi głębokiego uczucia miłości Ojczyzny. Odmalował on tęsknotę, jaką odczuwają nasi emigranci za krajem, oraz szczęście, jakiego sami dostąpili przez kilkotygodniowy pobyt w Polsce. Ze wrzuszającą otwartością wyznawał swoje i swoich kolegów wrażenia, jakie w tym krótkim czasie odnieśli na ziemi ojczystej z jej powabami, zabytkami i czarem nieuchwytnym; pobyła one za nimi już po wszystkie dni życia.

I nakoniec podkreślił młody ten Polak z zagranicy, że nie byłoby tego wszystkiego, gdyby nie „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie“, która swymi staraniami umożliwiła im przyjazd i pobyt w miłej Ojczyźnie. Składał jej więc też najserdeczniejsze podziękowania wraz z zapewnieniami, że pamiętać zawsze będą o Polsce, w której doznali tyle serca.

36-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

Stała wygrana dzienna 25.000 zł na nr. 24557.
 Po 5.000 zł na nr. 4185 38683 91993
 Po 2.000 zł na nr. 9072 24711 28230 42555 128592
 133578 142743 157463 158395 181006 135889
 Po 1.000 zł na nr. 309 8006 12185 13574 26529
 20401 30246 38530 36433 54436 58667 61154 68555
 68967 71225 76454 87077 87238 103575 116227 119401
 121130 134604 188827 142528 143745 148205 158838
 166010 181095 183007 189900 190875.

Po 200 zł na nr.:

26 332 471 759 850 1411 70 596 812 906 2165 345
 48 585 3272 354 76 491 880 4023 57 246 430 564
 612 897 924 5115 318 421 692 6233 524 727 82 7237
 774 851 939 8559 821 99 5097 102 248 415 580 98
 666 727 31 42 10040 245 356 463 938 11087 657
 12027 358 931 13448 14388 587 94 824 15135 96 98
 322 40 860 16348 63 702 17327 43 852 935 18678
 768 873 947 19607 20915 22362 533 914 23396 523
 605 70 863 85 24187 450 25106 221 434 568 874
 26023 75 27040 90 148 321 501 28374 76 585 29047
 137 228 324 47 471 73 657 715 926 89 30187 259
 485 842 1026 157 297 374 443 914 82 32035 64 109
 329 530 611 90 796 867 33001 97 199 34066 614 77
 906 35029 234 396 452 670 94 819 82 36092 260 315
 608 702 828 87078 204 845 49.

Nasze szczęśliwe losy są jeszcze do nabycia

Kolektura Juliana Langera

w Warszawie

oddział w Poznaniu

ul. Sew. Mielżyńskiego 21.

Ciągnienie IV. kl. rozpoczęło się 9 i trwa do 28 września.

nr 16 963

33366 702 48 826 39315 738 825 49 40081 99 529
 43 686 44 41182 618 938 42188 485 775 917 43018
 158 432 576 968 44285 405 45164 227 309 621 46524
 612 17 17 80 858 47790 48351 469 49200 334 50103
 447 51168 360 828 52301 425 60 63 799 828 53249
 99 376 972 54068 129 59 92 95 244 729 71 93 880
 902 11 59 55063 64 80 174 625 69 832 56021 143
 913 57137 518 58324 513 59156 60 292 714 919 60075
 532 703 927 39 87 61214 54 304 524 624 738 62062
 209 485 504 698 760 63104 96 773 947 64356 648
 714 89 840 907 31 36 65256 67 73 432 813 84 66307
 444 521 844 87 943 67263 84 316 77 511 607 41
 63281 550 610 49 925 69040 190 371 620 754 975
 70190 740 991 71236 363 410 633 852 962 72798
 891 78106 667 753 74133 266 304 41 877 75051 542
 641 85 95 822 95.

76034 48 469 77601 738 76 78988 79208 505 7
 637 87 713 87 820 60 80189 403 609 728 897 8109
 257 416 54 84 592 695 878 89 82025 24 538 995
 83161 21 24 616 61 733 871 84024 150 332 517
 85187 290 351 537 94 799 86548 666 768 87018 189
 267 340 52 563 88109 201 841 93 89273 357 498
 90644 762 91283 343 723 24 69 92000 269 97 420
 72 529 638 73 98 93340 883 931 84450 912 71 95537
 69 621 853 937 96173 401 606 904 97424 855 98137
 204 534 716 20 803 99170 407 10 574 699 100206
 72 329 756 937 101196 694 917 28 102277 656 841
 163065 233 930 36 104116 315 32 507 960 105828
 456 84 106595 624 730 107295 451 635 42 108270
 91 95 602 735 109266 171 226 532 991 1.00699 247
 606 91 111150 294 509 112002 509 999 113173 609 81
 114535 996 115139 84 316 748 68 116063 136 482
 539 856 117394 412 29 964 118061 351 480 609
 119226 120191 539 686 770 121403 635 52 874 122168
 207 38 59 69 578 646 950 123023 106 8 40 92 555
 813 943 74 124728 78 125263 459 801 914 51 126071
 597 722 830 128311 16 619 27 54 129059 216 785
 805 919 88 130437 581 798 945 131241 501 132623
 73 739 811 910 133541 853 957 88 134203 51 540
 728 135318 49 444 96 621 893 136057 315 95 725
 137134 200 427 557 622 729 36 73 138133 305 23
 50 85 483 91 597 139137 70 228 67 415 947 140070
 721 141111 32 95 97 208 414 142014 40 202 56 360
 492 93 571 932 143039 316 50 922 144138 611 715
 81 86 88 937 145072 659 954 87 146081 147 360 400
 565 890 984 147123 93 872 564 85 148548 54 622
 897 913 149037 229 48 82 859 620 28 732 150341
 898 996 151218 353 419 82 735 83.

153318 654 769 91 153022 420 776 976 154089
 239 327 481 85 606 155018 63 125 245 346 404 619
 62 744 156309 462 769 99 943 157080 261 392 619
 768 158015 155 391 499 561 65 714 889 159271 545
 775 160124 262 558 814 161017 138 89 320 526 615
 754 162017 298 975 163974 164022 468 81 531 84
 707 899 165221 55 608 743 166263 600 846 167012
 818 62 921 168465 550 846 99 169513 41 51 923
 170377 404 533 737 171007 20 270 491 614 774

WIELE WYGRANYCH PADA w kol. Dzierżanowskiego Gniezno, Chrobrego 2

Tg 1522

172609 866 174025 229 426 40 943 175149 94 176341
 483 577 626 717 874 952 177158 178632 761 900
 179125 59 404 841 180097 254 353 645 65 816 977
 181565 182344 183036 137 73 97 231 80 882 184278
 409 29 504 639 95 185216 465 721 186455 941
 187391 540 188140 250 54 405 98 721 66 992 189252
 350 402 6 577 695 895 190343 50 579 708 191823
 192281 306 542 885 967 193155 573 669 194055 757.

W ósmym dniu ciągnięcia 4-jej klasy wygrane padły na numery następujące:

Po 20.000 zł na nr. 119512 134973 154269.
 Po 10.000 zł na nr. 109914 141089 142927 147088.
 Po 5.000 zł na nr. 5741 33121 39166.
 Po 2.000 zł na nr. 33888 46269 62702 80803
 81466 83563 940012 95568 101977 118778 136387
 139007 168986 175744 170453 180316.
 Po 1.000 zł na nr. 7622 17734 33727 65334 66442
 66579 73870 77501 79156 79185 85109 90319 90408
 94617 118610 123269 124969 127204 149528 160664
 172208 184569 185041 191216 192055 194256 194551.

Po 200 zł na nr.:

194 399 461 629 753 73 851 983 1266 315 76 432
 40 511 52 723 51 73 2002 10 215 86 315 402 3250
 53 552 53 701 98 948 4205 9 53 77 432 34 509 65
 604 68 723 31 61 886 976 5243 325 52 573 765 867
 84 922 6064 73 273 87 424 566 768 843 922 7232 531
 701 8060 86 281 86 471 802 67 937 71 9022 112 86
 362 71 81 578 895 904 10017 74 528 734 37 806 68
 11219 354 800 965 13163 304 485 88 580 604 14023
 37 844 61 977 15015 471 521 646 746 75 911 42 16205
 36 63 75 608 87 757 848 908 17142 60 78 315 538
 55 600 946 18118 36 212 464 551 673 811 19021 273
 315 56 93 422 48 82 598 604 915 20111 229 300 61
 468 76 786 21002 171 96 255 356 70 523 685 806 40
 71 995 22070 219 461 600 828 23114 207 381 444
 524 82 757 811 24002 205 345 89 480 85 513 33 40
 619 59 782 97 25047 50 216 491 511 44 26051 136
 202 407 96 530 618 27104 205 16 412 727 807 37 39
 75 922 80 28024 147 838 537 48 918 29044 108 216
 354 55 451 518 662 754 84 832 30002 240 75 305 52
 423 77 769 96 812 31127 332 475 508 27 53 642 45
 724 845 32171 97 286 98 305 415 90 837 48 33064
 138 264 503 623 85 758 852 983 84248 344 58 696
 745 800 61 63 727 38 85050 322 426 32 523 25 96
 652 59 729 803 12 905 36444 88 829 78 989 37258
 332 447 580 50.

38078 139 588 555 603 41 967 39015 210 28 69 71
 85 454 710 899 40190 305 432 502 623 710 886 908
 37 41005 234 96 508 624 44 862 917 42078 86 296
 567 649 804 55 43229 485 530 668 825 44129 268
 300 36 418 23 35 693 45406 21 550 46147 55 580
 681 84 740 60 852 79 4921 47054 88 201 42 853 71
 497 591 741 82 980 48002 144 296 396 482 524
 72 626 839 81 955 86 49055 67 299 30 402 28 791
 885 977 50181 60 70 202 46 793 51280 357 82 614
 38 793 68 861 90 16 52062 121 79 206 54 450 515
 660 917 90 53022 77 89 93 121 280 93 366 549 680
 776 988 54026 580 944 55187 90 203 419 601 722
 29 56050 427 761 57148 415 57 547 62 672 79 700
 809 96 58122 281 310 543 783 820 43 91 944 59437
 791 60073 179 281 560 67 75 93 933 65 61142 86
 256 385 457 590 39 612 61 715 24 77 833 953 62046
 289 393 629 85 767 915 63010 79 158 200 433 616
 46 73 838 987 64025 34 107 223 59 354 427 998
 65060 62 110 62 79 438 53 517 681 850 930 81 66024
 262 87 408 529 755 86 96 996 67210 345 96 405 545
 80 825 787 899 63132 38 84 264 460 699 948 69063
 80 88 22 275 439 512 26 28 605 703 9 45 60 921
 70263 314 430 80 90 305 31 781 827 77 969 73 71028
 115 308 470 709 96 838 91 72039 97 233 378 88
 458 888 807 935 73057 466 513 792 837 74002 126
 307 607 754 876 944 75056 165 217 469 544 72 707 25.
 76190 629 859 936 77073 138 527 44 60 648 814
 78023 83 144 503 31 684 745 78 94 889 968 79029
 82 89 92 258 431 781 812 914 27 80224 37 483 534
 646 724 60 81040 54 207 48 71 488 584 681 792 895
 908 41 83 82004 142 432 518 46 58 707 811 24 82
 922 86 83259 70 536 613 796 862 84011 119 201 553
 91 99 831 85146 93 226 338 563 954 80075 77 242
 61 97 365 70 500 98 687 720 87115 67 74 88 93 336
 403 807 88038 143 236 300 7 575 76 679 812 938 74
 89233 41 65 88 356 426 70 91 99 728 904 90517 649
 934 91168 508 38 92 667 833 905 47 91 92027 259
 403 65 522 92 613 915 40 930028 73 191 210 32 425
 855 903 94078 239 530 64 681 717 813 93 95047 145
 212 32 76 77 356 858 975 96040 201 300 423 597
 607 24 757 869 900 48 71 80 83 97026 193 305 457
 622 975 98018 188 221 365 586 645 61 80 700 6 70
 93 829 99036 776 857 908 100000 43 121 406 29 68
 726 871 101064 133 36 71 219 345 47 84 455 92 513
 74 882 955 102088 147 55 231 331 68 86 444 49 574
 86 774 89 103157 77 845 427 631 751 104022 96 118
 48 251 79 500 72 613 29 85 99 840 964 88 105317 53
 507 59 98 731 804 14 94 971 90 106152 423 729 70
 801 107108 49 399 527 48 910 84 108167 227 83 462
 505 38 797 953 100122 28 254 812 92 746 59 70
 86 809 12 54 93 907 110057 106 240 339 69 81 414
 527 727 40 839 945 49 81 112124 315 401 62 638
 707 82 882 96 112044 516 679 719 848 966 88 113129
 294 477 520 632 875 921 63.

114076 234 57 316 98 540 630 86 963 115105

206 29 64 343 691 836 92 116156 90 382 804 913
 117244 78 454 565 79 793 836 64 118183 223 321
 572 642 950 96 119002 111 25 93 227 52 65 344
 74 94 451 508 610 50 61 746 873 900 93 120092
 290 347 76 471 511 671 964 121021 76 80 141 360
 741 92 122022 34 189 256 60 303 502 53 662 858
 123088 172 74 221 36 379 94 550 72 82 84 606 12
 32 765 74 124089 130 235 368 438 41 542 79 635 740
 884 960 91 125146 204 337 414 29 566 863 17 126175
 221 92 365 544 719 943 50 127256 375 447 582 606
 11 743 64 813 900 8 90 128009 42 115 64 246 73
 536 695 712 843 969 70 129043 164 69 93 390 728
 73 826 130040 77 90 123 70 79 363 406 81 550 57
 957 60 131060 90 209 504 672 744 68 84 818 927
 29 132106 859 442 46 518 26 83 686 852 85 133092
 194 343 59 417 42 579 756 813 16 817 76 83 134133
 343 49 494 474 570 799 881 135189 483 639 69 733
 55 85 136278 301 30 522 68 635 53 74 911 137102
 97 228 51 62 376 436 658 957 138195 462 531 40
 625 69 87 758 921 31 139049 174 236 473 612 67
 701 4 22 27 332 906 23 140001 46 180 84 227 42
 76 688 715 32 61 141142 65 203 29 31 80 355 727
 142019 53 95 245 63 97 391 688 837 965 149051
 466 88 999 31 51 670 814 48 53 144061 78 235 315
 23 76 431 618 74 860 985 91 145074 154 271 341 419
 46 769 82 928 30 146006 150 287 325 436 47 58 537
 58 704 62 73 972 73 147187 293 343 877 901 148089
 407 665 87 733 149063 126 96 361 65 67 409 23 521
 53 50 80 938 150259 397 446 717 800 151139 42 216
 152147 50 557 68 674 720 62 885 153010 72 294
 965 99 484 513 788 856 63 76 969 154192 415 16 51
 688 797 874 76 155013 113 47 445 82 502 657 939
 156149 92 231 666 730 902 71 89 157194 99 519
 39 649 98 848 82 158004 26 68 124 49 261 954 407
 74 92 573 81 671 90 721 159071 105 534 742 840 59
 160101 394 97 555 650 705 40 53 96 821 161093 173
 562 73 638 89 709 88 943 162808 375 437 505 6 32
 42 705 28 53 54 163604 240 44 70 91 329 486 846
 971 164150 67 90 216 28 373 447 549 68 773 854
 165018 53 178 208 75 470 502 706 18 849 166364
 410 84 530 67 713 167026 162 223 50 601 74 89 713
 954 168055 178 213 46 377 99 450 671 707 18 57
 65 864 67 902 169108 294 385 469 663 806 55 64
 994 170085 120 63 216 37 344 435 73 523 649 854
 63 171089 114 93 226 316 43 455 515 63 711 31
 898 172088 160 345 402 95 835

W czwartek, dnia 17 września 1936 roku, rano o godzinie 5-tej zmarł nagle w wieku lat 43

ś. p.

Tadeusz Karłowski

właściciel Majętności Chaławy,
dzierzawca Majętności Piaski,
długoletni członek Zarządu naszej Cukrowni.

W Zmarłym tracimy gorliwego współpracownika, oddanego całym sercem sprawom naszej Cukrowni, to też pamięć o Nim pozostanie wśród nas niezatartą.

Nabożeństwo żałobne, odbędzie się w sobotę rano o godz. 10 w kaplicy na Dębcu, poczem złożenie zwłok do grobowca rodzinnego.

W imieniu Rady Nadzorczej i Zarządu Cukrowni w Miejskiej Górcie
Ksiązę Olgierd Czartoryski
Prezes Rady Nadzorczej.

dg 3099

W czwartek, dnia 17 września 1936 r., zmarł nagle ś. p.

Tadeusz Karłowski

ziemianin,
długoletni członek Zarządu Cukrowni Miejska Górka

W Zmarłym straciliśmy nieodżałowanego zwierzchnika i niestrudzonego działacza społecznego, który pozostanie nam zawsze w żywej pamięci jako wzór obywatela, człowieka czynu i pracy.

Cześć Jego pamięci!

Urzednicy Cukrowni Miejska Górka.

dg 3 050

Jeżeli dotychczas nie przeprowadziłeś kuracji

korzystaj z taniego sezonu jesiennego **W JASTRZĘBIU ZDROJU**

Pamiętaj, że jesień powiększa cierpienia reumatyczne.

Tg 1543

Duży Lokal Handlowy

nadający się dla większego przedsiębiorstwa przy Placu Wolności do wynajęcia. Oferty Plac Wolności 18 m. 14. zg 14306

LOKALE HANDLOWO - BIUROWE

zajmowane dotychczas przez Giełdę Zbożowo-Towarową w Poznaniu (sala do zebrań z przynależnymi pokojami) oraz pokoje biurowe od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Poznański Bank Ziemiań, Aleje Marcinkowskiego 13, I piętro, pokój 13. dg 3053

50,000 zł

pożyczki na l. hipotekę

poszukuje dobrze prosperujący browar, wyrabiający znane i znakomite piwa. Objekt jest wartości 500.000.

Poważni kapitaliści zechcą laskawe złożyć oferty pod ng 17 515 do Kurjera Poznańskiego.

„Iskra”
- baterje -
- anody -

A. PIECHOCKI, POZNAŃ
Pg 6506/7-38.22/3

„Haftoplis“

wykonuje mereżkę okretkę, dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekatoryzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciążanie guzików, nadrabianie stóp podnoszenie oczek terminowo najtaniej.

Stary Rynek 6, tel. 28-10, wejście Wiankowa. Pg 6585-36.204

ODSTRZAŁ

dwóch jeleni - byków sprzedaje:
Nadleśnictwo LASKI
pow. Kepno

z 11 309

W dniu 13 września 1936 r., zmarł, ś. p.

Dr. med. Józef Truszczyński
z Inowrocławia.

Zmarły, jeden z najstarszych naszych członków, odznaczał się wielkim poczuciem obowiązku zawodowych i koleżeńską, przez co zjednał sobie szacunek i poważanie u nas wszystkich. Cześć Jego pamięci!

Związek Lekarzy Państwa Polskiego
Okrąg Wielkopolski.

dg 3054

Przedstawiam się jako nowy

D-RA OETKERA
budyń czekoladowo-smietankowy

Zastępca: St. Holdowski, Poznań, Wierzbicice 1.

Niezrównana książka z przepisami Dra A. Oetkera p. t. „Dobra gospodyni piecze sama” jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych, księgarzach i u naszego zastępcy. Cena 50 groszy.
Pg 6804-D, O. 3112

Frontowy
elektryczność. Wielkie Garbary
48, m. 10. zdg 92 472

Pokoik
elektryczność, solidnemu panu.
Fr. Ratajczaka 11 a. m. 69.
zdg 92 728

Ladny
z utrzymaniem lub bez. Mazo-
wiecka 37. Solacz. dzwonek srod-
kowy. zdg 90 074

Niekrepujacy
Waly Jagielly 22 - 9. zdg 92 871

Matejki
52 - 9. zdg 92 872

Pokoj
cieply, na 2 osoby, wolny. Sni-
deckich 11, m. 7. zdg 92 913

Pokoik
z elektrycznością, utrzymaniem.
Spokojna 29 - 9. zdg 92 914

Słowackiego
29 - 9. zdg 92 687

Jednoosobowy
i dwuosobowy. Elektryka, wygo-
dy. Przemysłowa 31, m. 4.
zdg 92 858

Mickiewicza
21, mieszkanie 6 słoneczny, elek-
tryczność, wana, kulturalnemu
Panu od 1 października. Zoba-
czyć od 3 do 6. zdg 92 844

Pokoik
15 zł. Łukasiewicz 18, m. 2. Ła-
zarz. zdg 92 835

Niekrepujacy
frontowy. Wojciecha 14/15 - 9.
zdg 92 822

Frontowy
niekrepujacy tanio. Grobla
29 a - 3. zdg 92 926

Ratajczaka
11 a - 71. zdg 92 957

Pokoik
Mickiewicza 9 - 9. zdg 93 044

Utrzymaniem
Trzeciego Maja 3 a - 17.
zdg 93 035

Pokoj
jasny, czysty, urzednikowi od
1 października. Kossaka 21 - 3.
kolo parku Wilsona. zdg 93 083

Panom
na stanowisku. Szkolna 9 - 3.
zdg 93 009

Nowomiejski
6 a - 25, duzy, frontowy.
zdg 93 003

Niekrepujacy
jedno- dwuosobowy. Plac Bernar-
dynski 1 - 5. zdg 93 000

Centrum
Kręta 6 - 1, kulturalnym.
zdg 92 936

Przyjezdny
Wodna 13 - 9. zdg 92 985

Panu
Słowackiego 39, m. 7. zdg 93 105

Dąbrowskiego
23 - 8. zdg 93 104

TEATRY

TEATR POLSKI: Piątek, 18. 9. Teatr nieczynny.
Sobota, 19. 9. „Tessa“,
premiera.
Niedziela, 20. 9. o godzi-
nie 16: „Lekkomyślna sio-
stra“.
Niedziela, 20. 9. o godzi-
nie 20: „Tessa“.

TEATR NOWY: Piątek, 18. 9.
„Pierwszy występ pani
premierowej“.
Sobota, 19. 9. „Pierwszy
występ pani premierowej“

KINA

Poznań, piątek, 18. 9.
APOLLO: „Sztandar“.
CORSO: „Bezbożne dziew-
czę“.
GLORIA: „6 lat miłości“.
GWIAZDA: „Anna Kare-
nina“.
OSWIATOWE T. C. L.: —
„Seqvoia“.
METROPOLIS: „Miłość
w masce“.
RENAISSANCE: Osaczona.
SŁOŃCE: „Trędowata“.
SFINKS: „Wiedzi miasto
moich marzeń“.
ŚWIT: „Sprawa 444“.
TĘCZA-Lazarz: „Pan
Twardowski“.
TĘCZA-Wilda: „Moskiew-
skie noce“.
WILSONA: „Tajemnica
czarnego pokoju“.

Gabinet
słoneczny, frontowy. Słowackiego
36 - 8. zdg 93 102

Duży
czysty dwom panom. Półwiejska
3, m. 17. zdg 93 084

Frontowy
2-3 panom. Wrocławska 14-10.
zdg 93 076

Pokój
panom. Plac Wolności 9 - 5.
zdg 93 067

Mały
pokój. Małeckiego 11, m. 5.
zdg 93 066

Dąbrowskiego
41 - 7. zdg 93 149

Korzystnie
utrzymaniem. Ratajczaka 9 - 8.
zdg 92 977

Słoneczny
Waly Jana 11 - 9. zdg 93 012

16. SZUKA POKOJU

Szukam
pokoju próżnego ul. Poplińskich
lub poblizu. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 92 898

Frontowego
śródmieściu 20 - 25 zł. Oferty
Kurjer Poznański zdg 92 861

Emeryt
wojskowy samotny poszukuje po-
koju umeblowanego utrzymaniem
lub bez w okolicy Solacza.
Przemysłowa 43. kiosk.
zdg 92 857

Umeblowanego
pokoju z centralnym przy moście
Teatralnym poszukuje pan. Oferty
Kurjer Poznański zdg 92 852

Pokoju
blisko W. S. H. - centrum, stud-
dent. Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdg 93 090

Pokoju
lub dwóch czystych, dobrze ume-
blowanych, z niekrepującym wej-
ściem i wygodami, śródmieściu
poszukuje. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 93 141 lub telefon
54-43 godz. 8-11.

17. LOKALE

Lokal
handlowy parterowy. Stary Ry-
nek 40 zaraz do wynajęcia. In-
formacje mieszkanie 6.
zdr 92 058

Pokój
duży na biuro. Kantaka 8/9, m. 4
zdg 93 045

Skład
pierwszorządne położenie. Górna
Wilda 48. zdg 93 036

Biuro
kompletnie urzędowe, telefonem,
ogładać od 7 wiecz. Plac Nowo-
miejski 10 a, m. 5. zdg 93 178

18. DZIERŻAWY

Willi w Poznaniu
z ogrodem, około 14 pokoj poszu-
kuje celem dzierżawy poważna
instytucja zaraz lub 1. 10. Zgło-
szenia Kurjer Pozn. zdg 92 987

21. LICYTACJE

Sprzedaz przymusowa
Środa, dnia 23 b. m., godz. 10.
odbędzie się w Sądzie Grodzkim
— Smigiel licytacja maj. pp.
Muellerów. obesz 116 t.a. wrz. z
nadkompletnem zabudowaniem,
własnym polowaniem. Cena wy-
woławcza 121 000, rekojma 18 000.
Wierzyciel. zdg 92 579

22. ZGUBY

Angielski
dog przyblakal sie. Dąbrowskie-
go 78 a, Gnalicki. zdg 93 107

Jasno - żółtawy wilk
chory, zbiegl. Sotacka 18, m. 9
wynagrodzenie. zdg 93 031

23. ROZMAITE

Akuszarka
Strzelecka 2
przy świętokrzyskim
przyjmuje, udziela rady, pomo-
cy położniczej. dg 2395-6

Futra
damskie, męskie, lisy, telerony
najnowsze fasony, poleca znany
Magazyn Futur.
Z. Goździejewicz,
Poznań, tylko
Podgórna 10
Asygnaty Kredyt, Pracownia
kubnierska na miejscu.
Modernizacja futer
dg 2492

Oferty
na wykop i zwózke ziemi z ulicy
Kochanowskiego na poczatek So-
lacza. Fundacja Twardowskich,
Podgórna 10 a. zdg 93 178

Chłopca
1 1/2 rocznego, ładnego oddam na
własne tylko dobre ręce, bez wy-
nagrodzenia. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 92 982

Ziemie
ca 1500 m² na zasypianie nizin
odda Fundacja Twardowskich -
Podgórna 10 a. zdg 93 175

0,20
strona przepisowywania na maszy-
nie. Długa 7 - 7. zdg 92 925

W ciągu 24 godzin

reparuje, czyści, prasuje garderobę
męską, damską —
Warta, Pralnia
Chemiczna, Far-
biarnia — dawniej
Sieburg, Filie, agen-
tury; plac Wolności
14 a, telefon 39-50, Marszałka Focha
58 i 170, Kraszewskiego 5,
Górna Wilda 45, Stary Rynek
53/54, Wielkie Garbary 34, Chwaliszewo
67, Debiec — Wspólna 10,
Taniol, Terminowo! Sumienie!
Pg 6601-38, 71

Wielce Szanownej
Klientki mojej donoszę uprzej-
mie, iż z dniem 16. bm. przeno-
siem mój

Zakład Damsko-
Krawiecki z ul. Br. Pierackiego
na ul. św.

Marcina
65, m. 4. Staraniem mojem be-
żelnie obsłużę, prowadząc
pracownie moja na wysokim po-
ziomiu. Polecam sie łaskawej pa-
miecici. Leon Krause, mistrz dam-
sko-krawiecki. zdg 93 022

24. NAUKA

Kursy Handlowe
Preissa
rok zał. 1893. Skarbowska 11
1 października
zdg 91 255

Obecnie
Koedukacyjne
Kursy Handlowe
Sawickiego
Dypl. W. S. H. Kantaka 7. —
tel. 49-68. Kurs pierwszego paź-
dzielnika. dg 3047-8

Student
udzieli korepetycji w zakresie
gimnazjum nowego typu. Specjal-
ność: francuski, niemiecki, mate-
matyka. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 91 481

Maturzysta
niemiecki udziela niemieckiego za-
pokój umeblowany. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 92 897

Potrzebny zaraz energiczny
korepetytor
do jednego ucznia powtórka kla-
sy II i 1/2 roku III na wieś. —
Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 92 823

Stenografię
polską wyuczam szybko — tanio,
kursa pisania maszynie 5. — Dłu-
ga 7 - 7. zdg 92 924

Studentka
udziela lekcji. — Oferty Kurjer
Poznański zdg 92 928

Kursy Handlowe
plac Wolności 2. — Kurs 1 paź-
dzielnika. zdg 93 089

Szkoła tańców
Szorskiego
Pierackiego 12, telefon 38-08.
zdg 93 056

25. MUZYKA

Kursy
gry fortepianowej, dyplomowana
nauczycielka muzyki
Aleje Marcinkowskiego 1
m. 8 zdg 86 892
(dom narożny).

Wielkopolska
Szkoła Muzyczna
Ratajczaka 36, filja Focha 47. —
frekwencja uczniów 460. Pro-
spekty bezpłatnie. zdg .89 054

Piano
kto wypożyczy. Oferty Kurjer
Poznański zdg 92 895

Jazperkusista
pierwszorzedny reffrenista-solista,
trąbka, obligat wolny od 1 paź-
dzielnika. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 92 930

Orkiestra
Związku Inwalidów Wojennych
R. P. w Poznaniu poleca swoje
zespolo dete i smyczkowe na
wszelkie zabawy itp. po cenach
przystępnych. Zgłoszenia upra-
sza Związek Inwalidów Wo-
jennych R. P. Powiatowe Kolo Po-
znań, ul. Koźna 8, tel. 29-94.
zdg 93 136 7

Szkoła Muzyczna
Chopina
27. Grudnia 19, przyjmuje uc-
niów do wszystkich klas instru-
mentalnych. zdg 92 981

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.

a) Służba domowa

Dziewczyna
uczciwa, czysta, poszukuje po-
sady z gotowaniem. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 92 576

Kucharka
samodzielną uczciwa, pracowita,
sumienna szuka posady od 1. 10.
lub 15. Oferty Kurjer Poznański
zdg 92 866

Gospodyni
kucharka szuka posady na mają-
tek od 1. 10. lub 15. świadectwa
dobre. Oferty Kurjer Poznański
zdg 92 867

Siostry
lepszej rodziny, jedna samodzie-
lnie gotowaniem, dobrem polece-
niem, dłuższe świadectwa, druga
szyciem, robotkami, ekspedycja
do dzieci, pomocy pani domu po-
szukują posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 92 889

Panna
krawcowa kochająca dzieci po-
szukuje posady zaraz. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 92 890

Dziewczyna
uczciwa, z długoletnimi świa-
dectwami — szuka posady do
wszystkiego od zaraz lub 1. 10,
najchętniej do 2-3 osób. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 92 911

Od
1. 10. 1936 r. z gotowaniem z do-
brem poleceniem szuka posady. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 841

Młodsza
dziewczyna, język polski, nie-
miecki, z dobrym gotowaniem,
uczciwa, pracowita, spokojna —
szuka posady do dwojga pań-
stwa lub do jednej osoby zaraz
lub od 1. 10. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 92 946

Kucharka
szuka posady. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 93 041

Służąca
gotowaniem poszukuje pracy. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 025

Dziewczyna
uczciwa, religijna, zna cokolwiek
szycia i robotki ręczne, szuka po-
sady od 1. 10. 36. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 93 017

Dziewczyna
gotowaniem poszukuje posady. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 975

Gospośnia
poszukuje posady względnie ca-
łodziejnej posługi. Adres Kurjer
Poznański zdg 93 093

Dziewczyna
lat 34, poszukuje posady woko-
lności domu, samodzielnem go-
towaniem, do wszystkiego, Oferty
Kurjer Pozn. zdg 93 068

Kucharka
samodzielną, zaufaną, poszukuje
samodzielnej posady, zna wszel-
kie prace domowe, dobra kuche-
nie, świadectwa jak najlepsze. —
Łaskawe oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 93 059

Poslugi
prania przyjmie. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 93 055

Posługaczka
poszukuje poslugi. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 93 140

b) Inni

Rutynowany bankowiec
poszukuje posady od zaraz. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 91 691

Blawatnik
młody z dobrym świadectwem, —
język polsko - niemiecki poszu-
kuje posady od zaraz. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 92 767

Kelner
młody, przystojny, zdolny facho-
wiec, władający językiem polskim
i niemieckim, poszukuje posady.
Łaskawe zgłoszenia Józef Zdo-
nek, Skoczów, Stalmacka 170,
Śląsk Cieszyński. dg 2871 a

Fryzjer
meski trwała wodna szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 92 504

Piekarz-cukiernik
30 lat, zagraniczna praktyka po-
szukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 92 878

Inwalida
wojenny stolarz szuka pracy w
zawodzie, oraz wykonuje wszel-
kie drobne naprawy. Zgłoszenia
uprasza Związek Inwalidów Wo-
jennych R. P. Powiatowe Kolo
Poznań, ul. Koźna 8, tel. 29-94.
zdg 93 134 5

Fryzjerka
manikurzystka poszukuje posady.
Oferty Toruń, Poste restante,
dowód 54. zdg 93 132

Krawcowa
zdolna, szuka posady po domach
lub u krawca. Szyje wszystko.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 902

Fryzjerka
niewyuczona, umiejąca ondulo-
wać poszukuje posady do jedne-
go dziecka od 2 lat z lepszej ro-
diny, wyłącznie na majątek lub
lepszą rodziną. Oferty Kurjer
Poznański zdg 92 854

Uczeń
kupiecki poszukuje posady. 2 1/2-
roczna praktyka, od zaraz. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 93 006

Syn
uczciwych rodziców, lat 16, szko-
ła handlowa, poszukuje jakiegokol-
wiek pracy w biurze. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 93 002

Nawet bezpłatnej
dalszej praktyki biurowej szuka
młodzieniec — szkoła handlowa,
uczciwy, pilny. Przyjmie także
inne zajęcia. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 93 087

Niemka
poszukuje pracy, gotowaniem,
wszelkiej pracy domowej. Ulica
Krafcowa 9 - 7. zdg 93 085

Panienska
lat 17, z prowincji pracowała w
rzeźnictwie, szuka zajęcia w
tymże, w nabiale lub piekarni. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 061

Posady
jakiegokolwiek stalej poszukuje.
Znajomość, książkowość, sprawy
podatkowe, prowadzenie admini-
stracji. Mogę złożyć zabezpie-
czenie kaucyjne. Łaskawe oferty
upraszam do Kurjera Pozn.
zdg 89 431

Sierota
wyształcona, mówiąca po pol-
sku i niemiecku, bardzo dobrej
prezencji szuka zaraz posady
tylko w dobrym domu do wiek-
szych dzieci, jako wyczerzcielka
i pani domu lub do kulturalnej,
starszej osoby. Łaskawe oferty
Kurjer Poznański zdg 92 435

Nauczycielka
dyplomowana szkoły powszech-
nej, dwa lata praktyki poszuku-
je posady do nauczania domowe-
go. Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdg 91 212

Emeryt
średnim wieku, doświadczony
ksiązkowy - bilansista, zakłada,
reguluje, bilansuje księgi han-
dlowe, rolnicze, bankowe, biegly
sprawach biurowych, podatko-
wych, korespondent polski, nie-
miecki, pisze maszyna, szuka po-
sady. Borucki, Września, Ko-
ścielna 17. zdg 92 458

Czeladnik
malarski poszukuje pracy lub in-
nej posady. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 92 551

Ogrodnik - pszczelarz
szuka posady zaraz. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 92 477

27. WOLNE POSADY

Apteka
w Poznaniu poszukuje pomo-
cznicy z wojewódzkim egzami-
nem lub magistre. Posada sta-
le. Oferty uprasza sie Kurjer
Poznański zdg 91 179

Dziewczyna
młodsza, czysta, uczciwa, z goto-
waniem od 1. 10. Adres Kurjer
Pozn. zdg 92 949

Uczeń
z ukończoną szkołą handlową po-
trzebnym. Zgłoszenia z życiorysem
B. Niemojewski, Pierackiego 15.
zdg 92 983

Humor zagraniczny

Lekarz: — Pół szklanki soku pomarańczowego, oto
dieta dla pani.
Dama: — Rozumiem. A czy mam ją wypić przed czy
po jedzeniu.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter**, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc września 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu
w ekspedycji zł 2,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do
domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem
miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych
krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie,
strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie
drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potoczniejszymi 200 gr
od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nad-
wyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach
do godz. 22 w stróża, do wydania głównego (wieczornego) „Drobne“ do g. 11,10, w dniu przedświa-
tecznym do godz. 10,45, większe długie według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów
w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między
zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkościątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24,